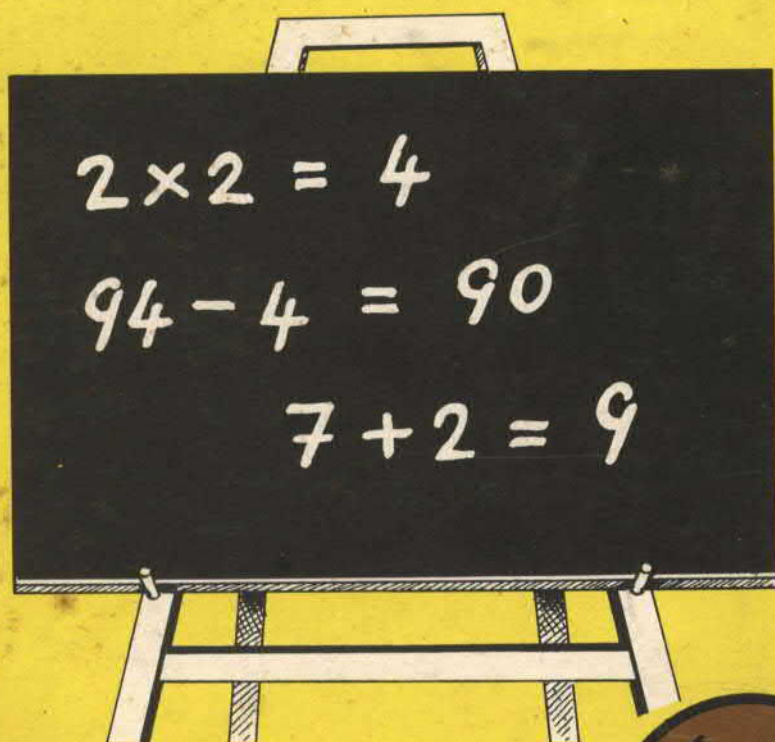

ແບບຮຽນເລກ

ປະຖົມ
໑

ພິມ໑໑ກົໂດຍກະຊວງສຶກສາທິການ

ឯកសារទី ១ - ប.ស. ៤៥០៧

ແບບຮຽນເລກ

ຊັ້ນປະຖົມປີທີ ໑

ແຕ່ງໂດຍ

ຊົງສັກ ສີກາລະສິນ

ໜ້າປັກແຕ້ມໂດຍ

ສິຣິເດຊຸ ອິນທຸປະພາ

ພິມທີ່ໂຮງພິມປະຈຳພາກຂອງອະເມຣິກາໃນມະນີລາ

ພຣະຣາຊອານາຈັກລາວ

ກະຊວງສຶກສາທິການ

ເຖິງ ນັກຮຽນແລະຄູ

ປຶ້ມເປັນຂອງ	ມີຄຸນຄ່າມາກ
ເພາະເປັນຮາກ	ກັກເຄົ້າວິຊາ
ຂອງຄູບາ	ອາຈານແຕ່ງໄວ້
ໃຫ້ຄົນໃຊ້	ປະໂຫດອານັ້ນ
ຄວນພາກັນ	ພຽນແພ່ງຮັກຫໍ່
ຢ່າໃຫ້ຜິດ	ໃຫ້ສາບໃຫ້ສູນ
ໃຫ້ເປັນນຸນ	ພວກມາພາບຊ່ອຍ
ໃຫ້ແລະນອຍ	ຮຽນແລະຮູ້ເພິ່ງແດ່ເນີ.

ວຽງຈັນ

ຄ.ສ. ໑໙໖໔

ສາຣະບານ

	<u>ເຣື່ອງ</u>	<u>ໜ້າ</u>
ບົດທີ ໑	ຫັດສັງເກດ ແລະ ປຽບທຽບ	໑
ບົດທີ ໒	ຫັດນັບ ແລະ ຫັດຂຽນເລກ	໖
ບົດທີ ໓	ລຳດັບທີ	໑໑
ບົດທີ ໔	ການບວກ	໑໕
ບົດທີ ໕	ໂຈດບັນຫາກ່ຽວກັບບວກ	໒໑
ບົດທີ ໖	ການລົບ	໒໕
ບົດທີ ໗	ໂຈດບັນຫາກ່ຽວກັບລົບ	໓໑
ບົດທີ ໘	ສຸນ (໐)	໓໔
ບົດທີ ໙	ບວກ ແລະ ລົບ ເລກສາມຈຳນວນ	໔໑
ບົດທີ ໑໐	ນັບ ໐ ເຖິງ ໒໐	໔໔
ບົດທີ ໑໑	ວິທີບວກ ແລະ ລົບ ເລກສອງຫລັກ	໔໘
ບົດທີ ໑໒	ການບວກທີ່ຕ້ອງຈື່ (ຜົນບວກບໍ່ເຖິງ ໒໐)	໕໒

ບົດທີ ໑໓	ການລົບທີ່ຕ້ອງຢືນ (ໂຕຕັ້ງບໍ່ເຖິງ ໒໐)	໕໖
ບົດທີ ໑໔	ການນັບ ໐ ເຖິງ ໑໐໐	໖໒
ບົດທີ ໑໕	ການບວກເລກສອງຫລັກ (ທີ່ຕ້ອງຈື່)	໖໘
ບົດທີ ໑໖	ການລົບເລກສອງຫລັກ (ທີ່ຕ້ອງຢືນ)	໗໑
ບົດທີ ໑໗	ການບວກ ແລະ ການລົບ (ຕໍ່)	໗໔
ບົດທີ ໑໘	ການນັບເທື່ອລະ ໒ ມື້ ແລະ ໔	໗໘
ບົດທີ ໑໙	ການແບ່ງສ່ວນ	໘໕
ບົດທີ ໒໐	ການແທກ ແລະ ການຊື່ງ	໙໓
ບົດທີ ໒໑	ເງິນກີບ	໑໐໔
ບົດທີ ໒໒	ການຊື້ຂອງ ແລະ ຂາຍຂອງ	໑໑໑
ບົດທີ ໒໓	ການແລກ ແລະ ການຫອນເງິນ	໑໑໖

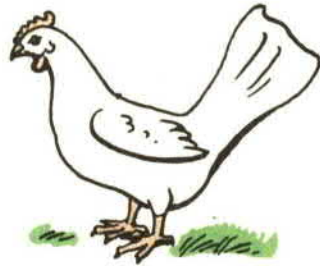
ບົດທີ ໑

ຫັດສັງເກດ ແລະປຽບທຽບ ຂະໜາດ ຣະຍະທາງ ນ້ຳໜັກ ແລະຈຳນວນ

ໂກ່ ນ້ອຍ

ລູກໂກ່ ນ້ອຍ ກວ່າແມ່ໂກ່

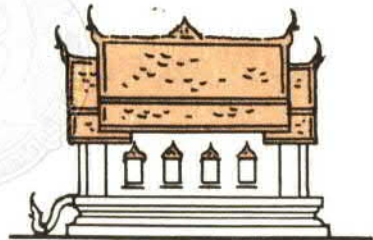

ແມ່ໂກ່ ໃຫຍ່

ແມ່ໂກ່ ໃຫຍ່ ກວ່າລູກໂກ່

ເຮືອນ ຕໍ່າ

ສິນ ສູງ

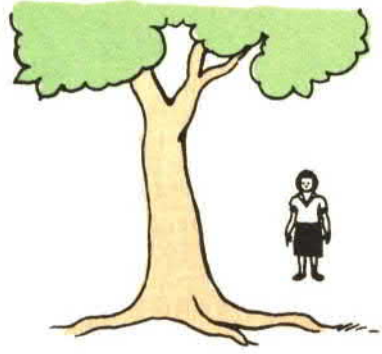
ສີຂາວ ສັ້ນ

ສີດຳ ຍາວ

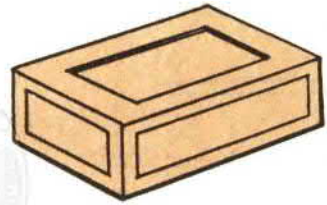
ຂ້ອຍຢູ່ ໄກ ກັກໄມ້

ລາວຢູ່ ໄກ ກັກໄມ້

ປູນເປົ້າ ເບົາ

ດິນຈີ່ ຫຼັກ

ຄົນ ດຽວ

ຫລາຍ ຄົນ

ແບບເຝິກຫັດທີ ໑

ຈິ່ງໃສ່ສີ

໑. ເຮືອນຫລັງ ນ້ອຍ
໒. ຄົນທີ່ ສູງ ກວ່າ
໓. ໂກ່ໂຕທີ່ຢູ່ ໂກ່ ກົກໄມ້
໔. ກົກໄມ້ທີ່ມີໃບ ບາວ
໕. ສັດຊະນິດທີ່ມີຈຳນວນ ຫລາຍ ທີ່ສຸດ

ຕົວຢ່າງທີ ໑

ໄມ້ບັນທັດ ບາວ ສັນ ກວ່າສໍຂາວ

ຕອບ ບາວກວ່າ

ຕົວຢ່າງທີ ໒

ນາຍຄຣູ ສູງ ຕຳ ກວ່ານັກຮຽນ

ຕອບ ສູງກວ່າ

ແບບເຝິກຫັດທີ ໒

໑. ໃນຫ້ອງຮຽນນັກຮຽນ ຫລາຍ ພ້ອມ ກວ່ານາຍຄຣູ
໒. ຄົນມືຂາ ຫລາຍ ພ້ອມ ກວ່າແນວ
໓. ບັງກີມືຂາ ຫລາຍ ພ້ອມ ກວ່າໂກ່
໔. ໃນຫ້ອງຮຽນມີໂຕະນາຍຄຣູ ຫລາຍ ພ້ອມ ກວ່າໂຕະນັກຮຽນ
໕. ເດັກຍິງຈັນມື ຫລາຍກວ່າ ພ້ອມກວ່າ ທັກຍ ເດັກຊາຍແດງ
໖. ນາຍຄຣູໂຕ ໃຫຍ່ ນ້ອຍ ກວ່ານັກຮຽນ
໗. ໂຕະນາຍຄຣູ ໃຫຍ່ ນ້ອຍ ກວ່າໂຕະນັກຮຽນ
໘. ນິ້ວຕີນ ບາວ ສັນ ກວ່ານິ້ວມື
໙. ໄມ້ບັນທັດ ບາວ ສັນ ກວ່ານິ້ວມື
໑໐. ໄມ້ແປ້ນ ໝາ ບາງ ກວ່າໂບໄມ້
໑໑. ປຶ້ມອ່ານ ໝາ ບາງ ກວ່າແຜ່ນເຈ້ງ
໑໒. ເພດານຢູ່ ສູງ ຕຳ ກວ່າຜົນເຮືອນ
໑໓. ຫລັງຄາຢູ່ ສູງ ຕຳ ກວ່າໃຕ້ລາງ

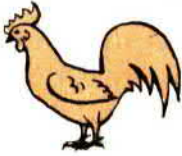
໑໔. ສັດກໍ່ ພັກ ເບົາ ກວ່າເຂັ້ມຫຍິບຜ້າ
໑໕. ນາຍຄຣ ພັກ ເບົາ ກວ່າໂຕຂ້ອຍ
໑໖. ເສື້ອທີ່ຂ້ອຍໝູ່ ໂກ ໂກ ໂຕຂ້ອຍກວ່າກະດານ
໑໗. ພັບຂຽນທີ່ຂ້ອຍກຳລັງຂຽນຢູ່ ໂກ ໂກ ໂຕຂ້ອຍກວ່າປະຕູ
໑໘. ນ້ຳເຕັມຄູ ຫລາຍ ພ້ອຍ ກວ່ານ້ຳເຕັມຈອກ
໑໙. ນ້ຳເຕັມຄູ ເລິກ ຕື້ນ ກວ່ານ້ຳເຄິ່ງຄູ
໒໐. ນ້ຳຖ້ວມຫົວ ເລິກ ຕື້ນ ກວ່ານ້ຳພຽງເຂົ້າ

ບົດທີ ໒

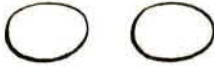
ຫັດນັບ ແລະ ຫັດຂຽນເລກ

໑ ນຶ່ງ

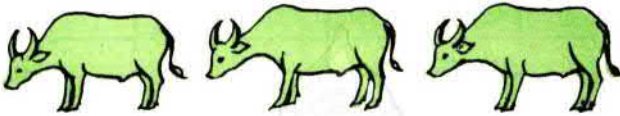
ໂກ່ ໑ ໂຕ

໒ ສອງ

ໂຂ່ ໒ ໜ່ວຍ

໓ ສາມ

ຄວາຍ ໓ ໂຕ

໔ ສີ່

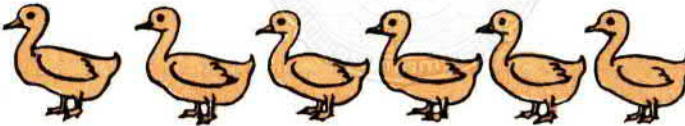
ນົກ ໔ ໂຕ

໕ ຫ້າ

ຖ້ວຍ ໕ ໃບ

໖ ຫົກ

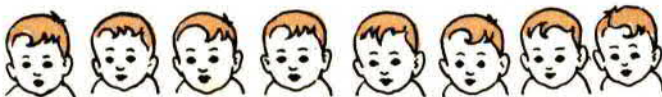
ເປັດ ໖ ໂຕ

໗ ເຈັດ

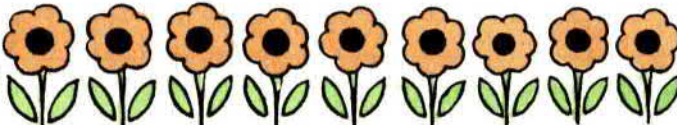
ສົດຳ ໗ ແຫ່ງ

໘ ແປດ

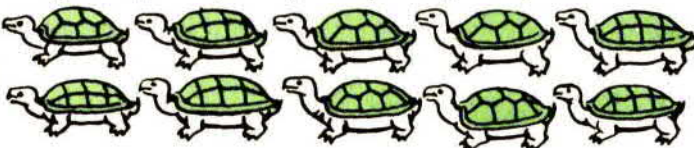
ເດັກນ້ອຍ ໘ ຄົນ

໙ ເກົ້າ

ດອກໄມ້ ໙ ດອກ

໑໐ ສິບ

ເຕົ້າ ໑໐ ໂຕ

ກ

ແບບເລືກຫັດທີ ມ

໑. ຈຶ່ງແອບຂຽນເລກ

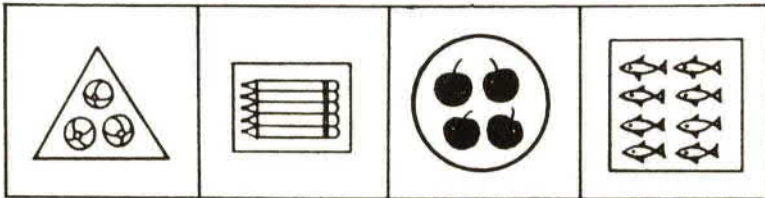
໑	໑	໑	໑				
໒	໒	໒	໒				
໓	໓	໓	໓				
໔	໔	໔	໔				
໕	໕	໕	໕				
໖	໖	໖	໖				
໗	໗	໗	໗				
໘	໘	໘	໘				
໙	໙	໙	໙				
໑໐	໑໐	໑໐	໑໐				

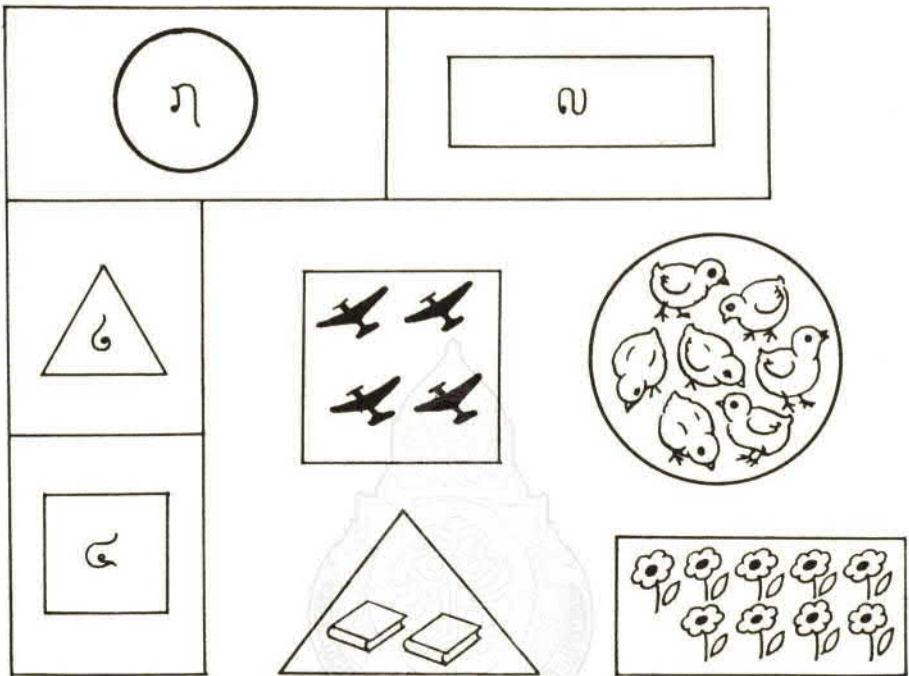
໒. ຈຶ່ງຂຽນໂຕໜັງສື ແທນໂຕເລກ ໑ ມີ ໕ ກ ໙

໓. ຈຶ່ງຂຽນໂຕເລກ ແທນໂຕໜັງສື ສອງ ສີ່ ຫົກ ແປດ ສິບ

ແບບເລິກຫັດທີ ໔

ຈຶ່ງຂີດເສັ້ນ ໂບ່ງຮູບ ກັບໂຕເລກບອກຈຳນວນ ແລ້ວຈຶ່ງໃສ່ສີ
ໃຫ້ຮູບ ແລະໂຕເລກມີສີຄືກັນ

ມີໄກ້໑໖ _____ ໂຕ

ມີເຮືອບິນ _____ ລຳ

ມີດອກໄມ້ _____ ດອກ

ມີປີ້ນອ່ານ _____ ຫົວ

ແບບເລິກຫັດທີ ໕

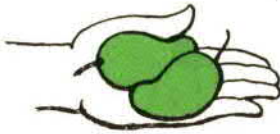
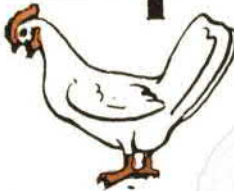
ຈົ່ງນັບຈຳນວນ ແລະຕື່ມໂຕເລກເທິງຈຳ

ໃນລຶກນີໂກ່ _____ ໂຕ

ນອກລຶກນີໂກ່ _____ ໂຕ

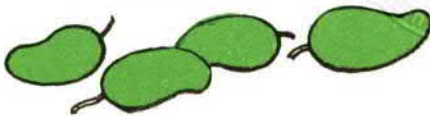
ນີໂກ່ທັງໝົດ _____ ໂຕ

ໃນມືນີໝາກນ້ວງ _____ ໜ່ວຍ

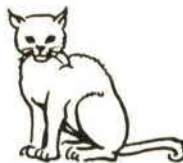

ເທິງຈານນີໝາກນ້ວງ _____ ໜ່ວຍ

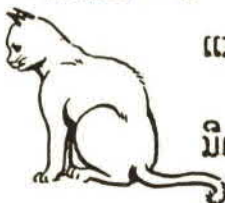
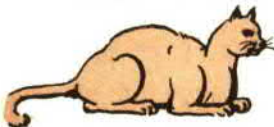

ນອກຈານນີໝາກນ້ວງ _____ ໜ່ວຍ

ນີໝາກນ້ວງທັງໝົດ _____ ໜ່ວຍ

ແນວນອນ _____ ໂຕ

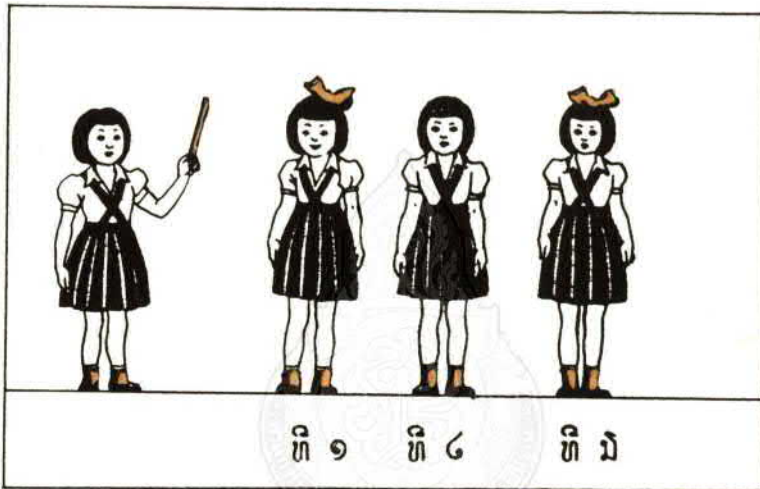
ແນວນັ່ງ _____ ໂຕ

ນີແນວທັງໝົດ _____ ໂຕ

ບົດທີ ໓

ລຳດັບທີ

ເນື້ອນ້ຳຮຽນ ໓ ຄົນ ເຂົ້າແຖວແລະນັບ ຄົນທຳອິດນັບ ນຶ່ງ ຄົນຫາງນັບ
ສອງ ຄົນສຸດທ້າຍນັບ ສາມ

ລຳດັບທີ ຄົນນັບນຶ່ງ ຄື ຄົນລຳດັບ ທີ່ນຶ່ງ ຄື ຄົນທຳອິດ ຫລື ຄົນຕົ້ນແຖວ
ຄົນນັບສອງ ຄື ຄົນລຳດັບ ທີ່ສອງ ຄື ຄົນຫາງ
ຄົນນັບສາມ ຄື ຄົນລຳດັບ ທີ່ສາມ ຄື ຄົນສຸດທ້າຍ ຫລື ຄົນປາຍແຖວ
 ລຸ່ມຮູບ ມີເລກຂຽນກຳກັບ ບອກລຳດັບທີ່ເອົາໄວ້

ຈົ່ງສັງເກດວ່າ ຄົນທີ່ນຶ່ງ ຫລື ນັບນຶ່ງ, ມີຄົນດຽວ (= ໑ ຄົນ)
 ຄົນທີ່ສອງ ຫລື ນັບສອງ ກໍມີຄົນດຽວ (= ໑ ຄົນ)
 ຄົນທີ່ສາມ ຫລື ນັບສາມ ກໍມີຄົນດຽວ (= ໑ ຄົນ)

ແບບເລິກຫັດທີ ໖

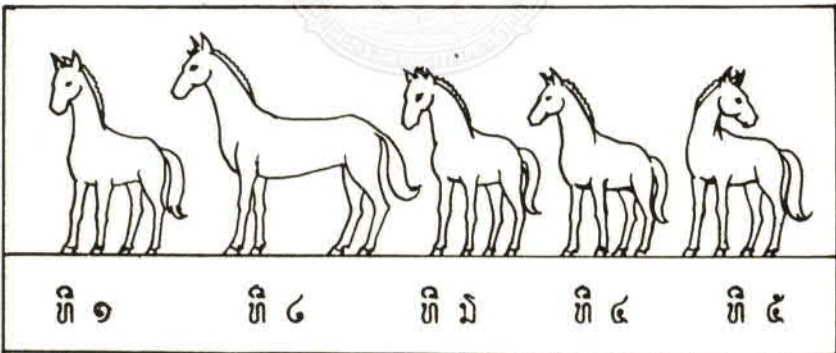
໑. ຈົ່ງໃສ່ສີພາກບານ ໜ່ວຍທີ ໕ ແລະໃສ່ຄຳຕອບລົງເທິງຈຳ

ພາກບານທັງໝົດ ມີ _____ ໜ່ວຍ

ພາກບານໜ່ວຍທີ ໕ ມີ _____ ໜ່ວຍ

໒. ຈົ່ງໃສ່ສີນ້ຳໂຕທີ ໒ ແລະໃສ່ຄຳຕອບລົງເທິງຈຳ

ນ້ຳທັງໝົດ ມີ _____ ໂຕ

ນ້ຳໂຕທີ ໒ ມີ _____ ໂຕ

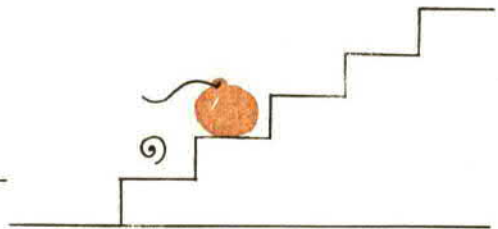
ແບບເລິກຫັດທີ ໗

໑. ໃຫ້ຂຽນເລກ ໒ ໓ ໔ ໕ ກຳກັບຂັ້ນຂັ້ນໄດ

ແລະໃສ່ຄຳຕອບ ລົງເທິງຈຳ

ຂັ້ນໄດນີ້ _____ ຂັ້ນ

ປູນເປົ້າຢູ່ເທິງ ຂັ້ນທີ _____

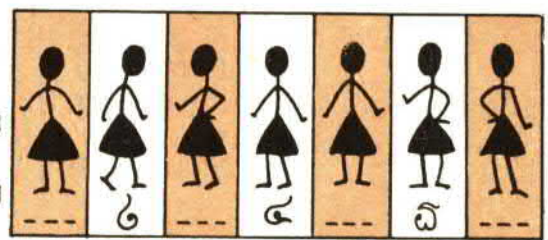
໒. ໒ ໔ ໖ ໘ ໑໐ ເປັນ
ເລກຄູ່ ຈົ່ງຕື່ມເລກຄູ່ລົງໃນຕາຣາງ
ທີ່ວ່າງ ແລະໃຫ້ໂຕເລກລຽນຕາມ
ລຳດັບ ແລ້ວ ຈົ່ງໃສ່ສີຕາຣາງທີ່
ຢູ່ກາງ

໐	໑		໓
		໕	
	໗		໙
			໑໐

໓. ໑ ໓ ໕ ໗ ໙ ເປັນເລກຄຶກ
ຈົ່ງຕື່ມເລກຄຶກ ລົງໃນຕາຣາງທີ່ວ່າງ
ແລະໃຫ້ໂຕເລກລຽນຕາມລຳດັບ ແລ້ວ
ຈົ່ງໃສ່ສີຕາຣາງທີ່ຢູ່ ຕົ້ນ ກາງ ແລະ
ທ້າຍ

	໐	
	໒	
໔		໖
	໘	
	໑໐	

໔. ກ. ຈົ່ງຕື່ມເລກຄຶກ ສະແດງ
ລຳດັບທີ່ຂອງຄົນເທິງຈຳ ແລະ
ຈົ່ງໃສ່ສີ ຄົນທີ່ນຶ່ງ ທີ່ສີ ທີ່ເຈັດ

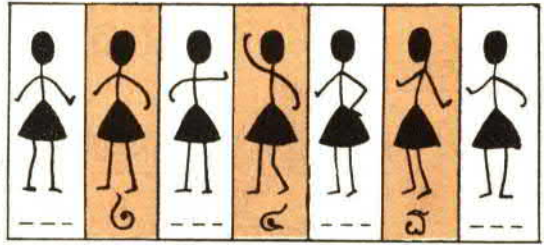

ຂ. ຈົ່ງຕື່ມເລກລົງເທິງຈຳ

ຄົນຕຸ້ນຄື ຄົນທີ _____

ຄົນກາງຄື ຄົນທີ _____

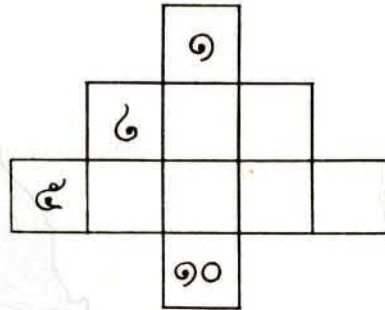
ຄົນທ້າຍຄື ຄົນທີ _____

໕. ຈົ່ງຕື່ມໂຕເລກລຽນຈາກ ໑ ເຖິງ

໑໐ ລົງໃນຕາຣາງທີ່ວ່າງ ແລະ

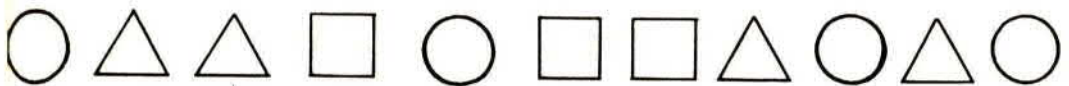
ຈົ່ງໃສ່ສີຕາຣາງທີ່ຢູ່ສູງສຸດ ແລະ ຕ່ຳສຸດ

໖. ຈົ່ງຂຽນ ກ. ໂຕເລກບອກລຳດັບທີ່ລົງໃນ $\triangle$ (ສາມລ່ຽມ)

ຂ. ໂຕເລກບອກລຳດັບທີ່ລົງໃນ $\square$ (ສີ່ລ່ຽມ)

ຄ. ຈົ່ງໃສ່ສີ $\bigcirc$ (ວົງນົມ) ແລ້ວຕື່ມຄຳຕອບລົງເທິງຈຳ

ນີ້ $\triangle$ _____ ຮູບ ນີ້ $\square$ _____ ຮູບ ນີ້ $\bigcirc$ _____

ບົດທີ ໔

ການບວກ

ຫລາຍກວ່າ ຫລາຍຂຶ້ນ ຕື່ມ ໂຮມ ແລະ ບວກ

ຕຸ້ມທີ ໑

ຕຸ້ມທີ ໒

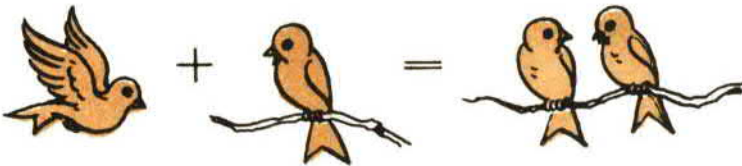

ໃນຕຸ້ມທີ ໒ ມີນົກ ຫລາຍກວ່າ ໃນຕຸ້ມທີ ໑

ນົກໂຕ ໑

ໃສ່ຕື່ມອີກໂຕ ໑ ເປັນນົກ ໒ ໂຕ

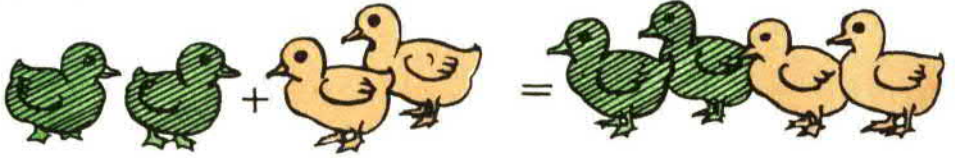
໑ + ໑ = ໒

+ ອ່ານວ່າ ບວກ ເປັນເຄື່ອງໝາຍສະແດງວ່າ ຕື່ມຂຶ້ນ

= ອ່ານວ່າ ທັກບ ເປັນເຄື່ອງໝາຍສະແດງວ່າ ໂຮມເປັນຜົນຮັບ

ຕົວຢ່າງ

$$໒ + ໒ = ໔$$

$$\begin{array}{ccccccc} ໑ & ໒ & + & ໑ & ໒ & = & ໑ & ໒ & ມີ & ໔ \\ ໒ & & & & ໒ & & & & & ໔ \end{array}$$

ວິທີຄິດ

ນັບຕໍ່ຈາກ ໒ ໄປອີກ ໒ ຈະໄດ້ ໔

ທວນສອບ

ຂີດເສັ້ນລົງໄປຕອນໜ້າອິດ ໒ ເສັ້ນ ແລ້ວຂີດອີກ ໒ ເສັ້ນ ແລ້ວ
ນັບຈຳນວນເສັ້ນທັງໝົດ ໄດ້ທັງໝົດ ຈະເປັນຜົນຮັບ

$$\begin{array}{cc|cc} ໑ & ໒ & ໑ & ໒ \\ / & / & / & / \\ ໑ & ໒ & ມີ & ໔ \end{array}$$

ແບບເລິກຫັດທີ ໘

ຈົ່ງຫາຜົນບວກຕາມຕົວຢ່າງໃນຂໍ້ ໑

໑. + =

$$໑ + ໒ = ໓$$

໒. + =

$$໒ + ໑ =$$

୩. $\bullet \bullet + \bullet \bullet =$
 $୮ + ୮ =$

୪. $\bullet \bullet + \bullet \bullet \bullet =$
 $୮ + ୩ =$

୫. $\bullet \bullet \bullet + \bullet =$
 $୩ + ୧ =$

୬. $\blacksquare \blacksquare \blacksquare + \blacksquare \blacksquare \blacksquare \blacksquare =$
 $୩ + ୪ =$

୭. $\blacksquare \blacksquare \blacksquare \blacksquare + \blacksquare \blacksquare \blacksquare \blacksquare \blacksquare =$
 $୪ + ୫ =$

୮. $\bullet \bullet \bullet \bullet + \bullet \bullet \bullet \bullet \bullet \bullet \bullet \bullet \bullet =$
 $୪ + ୧୦ =$

୯. $\blacktriangle \blacktriangle \blacktriangle \blacktriangle \blacktriangle + \blacktriangle \blacktriangle \blacktriangle \blacktriangle \blacktriangle =$
 $୫ + ୫ =$

ແບບເລິກຫັດທີ ໙

ສຳລັບຄິດໃນໃຈ

໑. $໑ + ໑ = ?$

໒. $໒ + ໑ = ?$

໓. $໓ + ໑ = ?$

໔. $໔ + ໑ = ?$

໕. $໕ + ໑ = ?$

໖. $໑ + ໒ = ?$

໗. $໒ + ໒ = ?$

໘. $໓ + ໒ = ?$

໙. $໔ + ໒ = ?$

໑໐. $໕ + ໒ = ?$

ຕົວຢ່າງ $໓ + ໔ = ?$

ວິທີຫາ $໓ + ໔ = ໗$

ຕອບ ໗

ວິທີ ນັບຕໍ່ຈາກ ໓ ໄປອີກ ໔ ຈະໄດ້ ໗

ຫວນສອບ ໃນຕອນຫາອິດຂີດເສັ້ນລົງໄປ ໓ ເສັ້ນ ແລ້ວຂີດອີກ ໔ ເສັ້ນ ແລ້ວນັບຈຳນວນເສັ້ນທັງໝົດ ໄດ້ທັງໝົດ ໗ ຈະເປັນຜົນຮັບ

໑	໒	໓		໑	໒	໓	໔
/	/	/	+	/	/	/	/
໑	໒	໓		໔	໕	໖	໗

ແບບເລິກຫັດທີ ໑໐

໑. ມີ + ໑ = ?	໘. ໕ + ມີ = ?
໒. ມີ + ໒ = ?	໙. ໕ + ໔ = ?
໓. ມີ + ມີ = ?	໑໐. ໖ + ໒ = ?
໔. ມີ + ໖ = ?	໑໑. ໖ + ມີ = ?
໕. ມີ + ໗ = ?	໑໒. ໗ + ໒ = ?
໖. ໔ + ໒ = ?	໑໓. ໘ + ໒ = ?
໗. ໔ + ໔ = ?	໑໔. ໙ + ໑ = ?

ຕົວຢ່າງ ຈົ່ງຫາຜົນບວກ ໔ + ໒

ວິທີຫາ

$$\begin{array}{r} 4 \\ + 2 \\ \hline 6 \end{array}$$

ຕອບ ໖

ວິທີຄິດ ໃຫ້ນັບຕໍ່ຈາກ ໔ ໄປອີກ ໒ ຈະໄດ້ ໖

ຫວນສອບ ຂຶ້ນເສັ້ນລົງໄປເທື່ອທຳອິດ ໔ ເສັ້ນ ແລ້ວຂຶ້ນອີກ ໒ ເສັ້ນ
ແລ້ວນັບຈຳນວນເສັ້ນທັງໝົດ ໄດ້ທັງໝົດ ໖ ຈະເປັນຜົນຮັບ

$$\begin{array}{cccccc} ໑ & ໒ & ມີ & ໔ & ໑ & ໒ \\ / & / & / & / & + & / \\ ໑ & ໒ & ມີ & ໔ & ໕ & ໖ \end{array}$$

ແບບເລິກຫັດທີ ໑໑

ຈົ່ງຫາຜົນບວກຕາມຕົວຢ່າງທີ່ແລ້ວນາ ແລ້ວທວນສອບໝູ່ຂໍ້

໑. ມີ + ໔ = ?

໙. ໔ + ມີ = ?

໒. ໔ + ໕ = ?

໑໐. ມີ + ໕ = ?

໓. ໕ + ໕ = ?

໑໑. ໔ + ໑ = ?

໔. ໒ + ໒ = ?

໑໒. ໕ + ໒ = ?

໕. ໗ + ໑ = ?

໑໓. ໒ + ໗ = ?

໖. ໖ + ໔ = ?

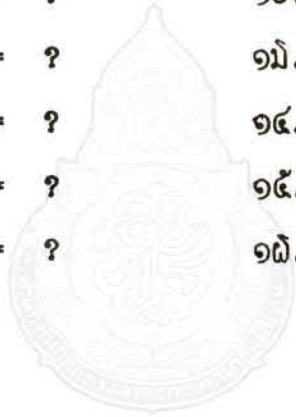
໑໔. ມີ + ໖ = ?

໗. ໗ + ມີ = ?

໑໕. ໕ + ໔ = ?

໘. ໖ + ໑ = ?

໑໖. ໘ + ໒ = ?

ບົດທີ ໕

ໂຈດບັນຫາກ່ຽວກັບບວກ

ເຮົາທຳໂຈດໂດຍວິທີ ບວກ ຫລື ສົມ ເນື່ອງຈາກນວນຫລາຍຂຶ້ນ ພາຍຄວາມວ່າ ຖ້າເຮົາມີອັນໃດຢູ່ແລ້ວ ແລະເຮົາ ໄດ້ມາອີກ ໄດ້ຮັບຕື່ມ ຊື່ຕື່ມ ຂາຍໄດ້ອີກ ຫາໄດ້ອີກ ຫລື ໃສ່ຕື່ມ ທຳນອງນີ້ ເຮົາຈະຕ້ອງເອົາມາ ບວກ ຫລື ໂຮມ ເຂົ້າ

ຕົວຢ່າງທີ ໑

ໂຈດ ຂອບມີພັບຂຽນຢູ່ ໓ ຫົວ ຊື່ຕື່ມອີກ ໖ ຫົວ ໂຮມເປັນຈັກຫົວ ?

ວິທີທຳ ຂອບມີພັບຂຽນຢູ່ = ໓ ຫົວ

 ຊື່ຕື່ມອີກ = + ໖ "

 ໂຮມເປັນ ໙ "

ຕອບ ໙ ຫົວ

ຫວນສອບ ຂີດເສັ້ນລົງໄປເທື່ອທຳອິດ ໓ ເສັ້ນ ແລ້ວຂີດອີກ ໖ ເສັ້ນ ແລ້ວນັບຈຳນວນເສັ້ນທັງໝົດ ໄດ້ທຳໃດ ຈະເປັນຜົນຮັບ

໑	໒	໓	໑	໒	໓	໔	໕	໖
/	/	/	/	/	/	/	/	/
໑	໒	໓	໔	໕	໖	໗	໘	໙

ຕົວຢ່າງທີ ໒

ໂຈດ ໃນກະປ່ອງອອນສິນນິເງິນຢູ່ ໔ ກີບ ໃສ່ຕົ້ນລົງໄປອີກ ໖ ກີບ ໂຮມ
ເປັນຈັກກີບ ?

ວິທີທຳ ໃນກະປ່ອງອອນສິນນິເງິນຢູ່ = ໔ ກີບ
ໃສ່ຕົ້ນລົງໄປອີກ = + ໖ "

ໂຮມເປັນ ໑໐ "

ຕອບ ໑໐ ກີບ

ຫວນສອບ ຂີດເສັ້ນລົງໄປເທື່ອທຳອິດ ໔ ເສັ້ນ ແລ້ວຂີດອີກ ໖ ເສັ້ນ ແລ້ວ
ນັບຈຳນວນເສັ້ນທັງໝົດ ໄດ້ທັໝົດ ຈະເປັນຜົນຮັບ

໑	໒	໓	໔	໑	໒	໓	໔	໕	໖
/	/	/	/	/	/	/	/	/	/
໑	໒	໓	໔	໕	໖	໗	໘	໙	໑໐

ແບບເລິກຫັດທີ ໑໒

ສຳລັບຄົນໃຈ

໑. ໒ + ໒ = ?

໖. ໔ + ໒ = ?

໒. ໓ + ໒ = ?

໗. ໑ + ໕ = ?

໓. ໑ + ໓ = ?

໘. ໒ + ໕ = ?

໔. ໓ + ໑ = ?

໙. ໕ + ໑ = ?

໕. ໔ + ໑ = ?

໑໐. ໓ + ໓ = ?

ໂຈດບັນຫາ ຈົ່ງເຮັດ ແລ້ວທວນສອບທຸກຂໍ້

໑. ຂ້ອຍມີໄກ່ຢູ່ ໒ ໂຕ ແມ່ໄຫ້ອີກ ໓ ໂຕ ໂຮມເປັນຈັກໂຕ ?
໒. ສິດາມີພັນຂຽນຢູ່ ໒ ຫົວ ຊີ້ຕົ້ນອີກ ໔ ຫົວ ໂຮມເປັນຈັກຫົວ ?
໓. ຂ້ອຍມີເງິນຢູ່ ໖ ກີບ ຂາຍຜັກໄດ້ ໒ ກີບ ໂຮມເປັນຈັກກີບ ?
໔. ໃນຊານມີພາກນາວຢູ່ ໓ ໜ່ວຍ ໃສ່ຕົ້ນ ໕ ໜ່ວຍ ໂຮມເປັນຈັກໜ່ວຍ ?
໕. ພໍ່ມີຟືນຢູ່ ໓ ໂດນ ເກັບໄດ້ອີກ ໔ ໂດນ ໂຮມເປັນຈັກໂດນ ?
໖. ພໍ່ໄຫ້ເງິນຂ້ອຍ ໔ ກີບ ແມ່ໄຫ້ອີກ ໒ ກີບ ໂຮມເປັນຈັກກີບ ?

ແບບເລິກຫັດທີ ໑໓

ສຳລັບຄິດໃນໃຈ

໑. ໕ + ໑ = ?	໖. ໖ + ໒ = ?
໒. ໖ + ໑ = ?	໗. ໘ + ໒ = ?
໓. ໓ + ໒ = ?	໘. ໔ + ໓ = ?
໔. ໔ + ໒ = ?	໙. ໗ + ໒ = ?
໕. ໒ + ໕ = ?	໑໐. ໒ + ໘ = ?

ໂຈດບັນຫາ ຈົ່ງເຮັດ ແລ້ວທວນສອບທຸກຂໍ້

໑. ຂ້ອຍເອົາເງິນຝາກ໑໐໐ສິນໄວ້ ໒ ກີບ ຝາກອີກ ໕ ກີບ ໂຮມເປັນຈັກກີບ ?
໒. ຂ້ອຍຊື້ປາເທື່ອທຳອິດ ໖ ໂຕ ຊື້ອີກ ໓ ໂຕ ໂຮມເປັນຈັກໂຕ ?

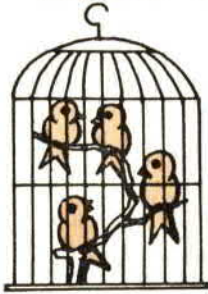
໓. ແນວນອນຢູ່ ໒ ໂຕ ຢືນຢູ່ ໗ ໂຕ ໂຮມເປັນແນວຈັກໂຕ ?
໔. ນັກຮຽນຢູ່ໂນທ້ອງ ໔ ຄົນ ຢູ່ນອກທ້ອງ ໖ ຄົນ ໂຮມເປັນຈັກຄົນ ?
໕. ນັກຈັບຢູ່ເທິງງ່າໄມ້ ໘ ໂຕ ຢືນຢູ່ ໒ ໂຕ ໂຮມເປັນຈັກໂຕ ?
໖. ຂອບຂາຍຜາໄດ້ ໔ ກີບ ຂາຍໄຂໄດ້ ໕ ກີບ ໂຮມເປັນຈັກກີບ ?

ບົດທີ ໖

ການລົບ

ໜ່ວຍກວ່າ ໜ່ວຍລົງ ຫລຸດລົງ ຫ້ກອກ ແລະ ລົບ

ຕຸ້ມທີ ໑

ຕຸ້ມທີ ໒

ໃນຕຸ້ມທີ ໒ ມີໜ້າ ໜ່ວຍກວ່າ ໃນຕຸ້ມທີ ໑

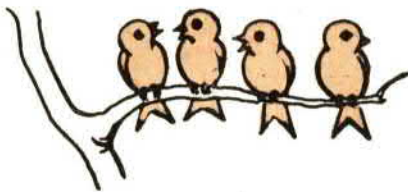
ມີໜ້າຢູ່ ໔ ໂຕ

ຍົກໄປໂຕ ໑

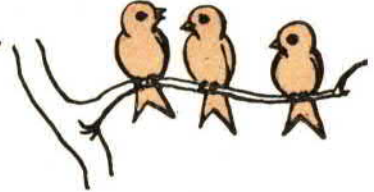
ເຫລືອ ໓ ໂຕ

໔

໑

໓

- ອ່ານວ່າ ລົບ ຫລື ຫ້ກອກ ເປັນເຄື່ອງໝາຍສະແດງວ່າ ຫລຸດລົງ
- ອ່ານວ່າ ຫ້ກັບ ເປັນເຄື່ອງໝາຍສະແດງວ່າ ຜົນຮັບເຫລືອ

ຕົວຢ່າງ ໖ - ໓ = ໓

໖ - ໓ = ໓

ວິທີຄິດ ໃຫ້ນັບຕໍ່ຈາກ ໓ ໄປຈົນເຖິງ ໖ ຈະໄດ້ ໓

ຫວນສອບ ຂີດເສັ້ນລົງໄປ ໖ ເສັ້ນ ແລ້ວຂີດຂວາງຜ່ານເສັ້ນ ໓ ເສັ້ນ ແລ້ວນັບຈຳນວນເສັ້ນທີ່ເຫຼືອ ໄດ້ ໓ ໃດ ຈະເປັນຜົນຮັບ

໑	໒	໓	໔	໕	໖
+	+	+	/	/	/
			໑	໒	໓

ແບບເລິກຫັດທີ ໑໔

ຈົ່ງຫາຜົນລົບຕາມຕົວຢ່າງໃນຂໍ້ ໑

໑. - =

 ໒ - ໑ = ໑

໒. - =

 ໓ - ໑ =

၁. $\bullet \bullet \bullet \bullet \bullet - \bullet =$
 $၆ - ၁ =$

၂. $\bullet \bullet \bullet \bullet - \bullet \bullet =$
 $၆ - ၂ =$

၃. $\blacktriangle \blacktriangle \blacktriangle \blacktriangle \blacktriangle \blacktriangle - \blacktriangle \blacktriangle =$
 $၆ - ၂ =$

၄. $\blacktriangle \blacktriangle \blacktriangle \blacktriangle \blacktriangle \blacktriangle - \blacktriangle \blacktriangle \blacktriangle =$
 $၆ - ၃ =$

၅. $\blacksquare \blacksquare \blacksquare \blacksquare \blacksquare \blacksquare - \blacksquare \blacksquare =$
 $၆ - ၂ =$

၆. $\blacksquare \blacksquare \blacksquare \blacksquare \blacksquare - \blacksquare \blacksquare \blacksquare =$
 $၆ - ၃ =$

၇. $\bullet \bullet \bullet \bullet \bullet \bullet \bullet - \bullet \bullet \bullet \bullet =$
 $၇ - ၄ =$

ແບບເລິກຫັດທີ ໑໕

ສຳລັບຄິດໃນໃຈ

໑. ໒ - ໑ = ?

໖. ໔ - ໒ = ?

໒. ໓ - ໑ = ?

໗. ໔ - ໓ = ?

໓. ໙ - ໑ = ?

໘. ໔ - ໑ = ?

໔. ໙ - ໒ = ?

໙. ໕ - ໒ = ?

໕. ໓ - ໒ = ?

໑໐. ໖ - ໑ = ?

ຕົວຢ່າງ

໗ - ໔ = ?

ວິທີຫາ

໗ - ໔ = ໓

ຕອບ ໓

ວິທີຄິດ

ໄຫ້ນັບຕໍ່ຈາກ ໔ ໄປຈົນເຖິງ ໗ ຈະໄດ້ ໓

ຫວນສອບ

ຂີດເສັ້ນລົງໄປ ໗ ເສັ້ນ ແລ້ວຂີດຂວາງຜ່ານເສັ້ນ ໔ ເສັ້ນ
ແລ້ວນັບຈຳນວນເສັ້ນທີ່ເຫຼືອ ໄດ້ຫ້າໂດ ຈະເປັນຜົນຮັບ

໑	໒	໓	໔	໕	໖	໗
+	+	+	+	/	/	/
				໑	໒	໓

ແບບເລິກຫັດທີ ໑໖

໑. ລັ - ນີ = ?	໘. ກ - ລ = ?
໒. ລັ - ດ = ?	໙. ງ - ດ = ?
໓. ລັ - ດ້ = ?	໑໐. ນ - ນີ = ?
໔. ກ - ລັ = ?	໑໑. ງ - ດ້ = ?
໕. ກ - ດ = ?	໑໒. ງ - ລັ = ?
໖. ກ - ດ = ?	໑໓. ນ - ກ = ?
໗. ງ - ນີ = ?	໑໔. ງ - ກ = ?

ຕົວຢ່າງ

໑໐ - ກ = ?

ວິທີຫາ

໑໐

- ກ

ນີ

ຕອບ

ນີ

ວິທີຄິດ

ຫວນສອບ

ໃຫ້ນັບຕໍ່ຈາກ ກ ໄປຈົນເຖິງ ໑໐ ຈະໄດ້ ນີ
ຂຶດເສັ້ນລົງໄປ ໑໐ ເສັ້ນ ແລ້ວຂຶດຂວາງຜ່ານເສັ້ນ ກ ເສັ້ນ
ແລ້ວນັບຈຳນວນເສັ້ນທີ່ເຫຼືອ ໄດ້ ໓ ໂຕ ຈະເປັນຜົນຮັບ

໑ ໒ ນີ ໔ ໕ ໖ ກ ງ ນ ໑໐
+ + + + + + + / / /
໑ ໒ ນີ

ແບບເລິກຫັດທີ ໑໗

ຈົ່ງຫາຜົນລົບຕາມຕົວຢ່າງທີ່ແລ້ວນາ ແລ້ວຫວນສອບທຸກຂໍ້

໑. ໗ - ໕ = ?

໙. ໘ - ໔ = ?

໒. ໘ - ໒ = ?

໑໐. ໑໐ - ໒ = ?

໓. ໙ - ໔ = ?

໑໑. ໑໐ - ໘ = ?

໔. ໘ - ໕ = ?

໑໒. ໖ - ໓ = ?

໕. ໗ - ໔ = ?

໑໓. ໑໐ - ໕ = ?

໖. ໙ - ໖ = ?

໑໔. ໙ - ໓ = ?

໗. ໘ - ໓ = ?

໑໕. ໑໐ - ໔ = ?

໘. ໑໐ - ໗ = ?

໑໖. ໑໐ - ໖ = ?

ບົດທີ ໗

ໂຈດບັນຫາກ່ຽວກັບລົບ

ເຮົາເຮັດໂຈດໂດຍວິທີລົບ ຫລື ຫ້ກ໑໑ກ ເນື້ອຈຳນວນຫລຸດໜ້ອຍລົງ
 ໝາຍຄວາມວ່າ ຖ້າເຮົາມີອັນໃດຢູ່ ແລ້ວ ຂາຍໄປ ເສັ້ນໄປ ໃຫ້ໄປ ຈ່າຍໄປ
 ຕາຍໄປ ຫລື ເນົ່າໄປ ທຳນອງນີ້ ເຮົາຈະຕ້ອງເອົາມາລົບ ຫລື ຫ້ກ໑໑ກ
 ຈາກຈຳນວນເດີມ

ຕົວຢ່າງທີ ໑
ວິທີທຳ

ນາງດຳນິກວຍຢູ່ ໘ ໜ່ວຍ ເນົ່າເສັ້ນ ໓ ໜ່ວຍ ເຫລືອທີ່ໃດ ?
 ນາງດຳນິກວຍຢູ່ = ໘ ໜ່ວຍ
 ເນົ່າເສັ້ນ = - ໓ "
 ເຫລືອ = ໕ "
ຕອບ ໕ ໜ່ວຍ

ຫວນສອບ

ຂີດເສັ້ນລົງໄປ ໘ ເສັ້ນ ແລ້ວຂີດຂວາງຜ່ານເສັ້ນ ໓ ເສັ້ນ
 ແລ້ວນັບຈຳນວນເສັ້ນທີ່ເຫລືອ ໄດ້ທີ່ໃດ ຈະເປັນຜົນຮັບ

໑ ໒ ໓ ໔ ໕ ໖ ໗ ໘
 + + + / / / / /
 ໑ ໒ ໓ ໔ ໕

ຕົວຢ່າງທີ ໒

ທ້າວແສງນິງວູ່ ໙ ໂຕ ຂາຍໄປ ໒ ໂຕ ເຫລືອຈັກໂຕ ?

<u>ວິທີຫາ</u>	ທ້າວແສງນິງວູ່	=	໙	ໂຕ
	ຂາຍໄປ	=	<u>- ໒</u>	"
	ເຫລືອ	=	<u>໗</u>	"

ຕອບ ໗ ໂຕ

ຫວນສອບ ຂີດເສັ້ນລົງໄປ ໙ ເສັ້ນ ແລ້ວຂີດຂວາງຜ່ານເສັ້ນ ໒ ເສັ້ນ ແລ້ວນັບຈຳນວນເສັ້ນທີ່ເຫລືອ ໄດ້ທັງໝົດ ຈະເປັນຜົນຮັບ

໑	໒	໓	໔	໕	໖	໗	໘	໙
+	+	/	/	/	/	/	/	/
໑	໒	໓	໔	໕	໖	໗		

ແບບເລິກຫັດທີ ໑໘

ສຳລັບຄິດໃນໃຈ

໑. ໓ - ໒ = ?	໖. ໕ - ໔ = ?
໒. ໔ - ໓ = ?	໗. ໖ - ໔ = ?
໓. ໔ - ໒ = ?	໘. ໘ - ໔ = ?
໔. ໗ - ໒ = ?	໙. ໙ - ໗ = ?
໕. ໗ - ໓ = ?	໑໐. ໑໐ - ໑ = ?

ໂຈດບັນຫາ ຈົ່ງເຮັດ ແລ້ວຫວນສອບທຸກຂໍ້

໑. ນີ້ສຳຄັນ ຜົນ ເທິງ ຂຽນໄປແລ້ວ ໔ ເທິງ ເຫລືອຈັກເທິງ ?

၁၁၁

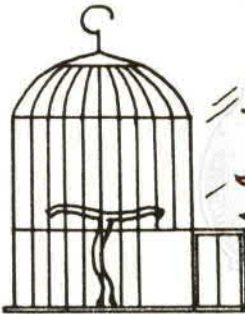
-

ບົດທີ ໘

ສູນ (໐)

ເດີມມີນົກ ໒ ໂຕ ຍົນໄປ ໑ ໂຕ ຈະເຫລືອ ໑ ໂຕ

ເດີມມີນົກ ໒ ໂຕ ຍົນໄປ ໒ ໂຕ ຕັ້ງເປົ່າບໍ່ເຫລືອນົກເລີຍ

໒ - ໒ = ໐

ໃນວິຊາເລກ ເຮົາໃຊ້ເລກ ໐ ແທນຄຳວ່າ ບໍ່ເຫລືອ ຫລື ພົດໄປ

ດັ່ງນັ້ນ

$$໑ - ໑ = ໐$$

$$໒ - ໒ = ໐$$

$$໓ - ໓ = ໐$$

$$໔ - ໔ = ໐$$

$$໕ - ໕ = ໐$$

ນີ້

$$6 - 6 = 0$$

$$7 - 7 = 0$$

$$8 - 8 = 0$$

$$9 - 9 = 0$$

$$90 - 90 = 0$$

ນີ້ຄື ຈຳນວນຫຼັກກັນ ລົບກັນ = 0

ຈັງຫວັດ

ຕຸ້ມນົກ ນີ້ ໂຕ

ນີ້

+

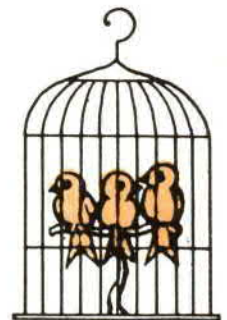
ຕຸ້ມເປົ່າ

0

=

ຕຸ້ມນົກ ນີ້ ໂຕ

ນີ້

ໃນຫຼັກຈຳນວນ ຈຳນວນ

$$9 + 0 = 9$$

$$6 + 0 = 6$$

$$7 + 0 = 7$$

$$8 + 0 = 8$$

$$9 + 0 = 9$$

ມິ໊

$$໖ + ໐ = ໖$$

$$໗ + ໐ = ໗$$

$$໘ + ໐ = ໘$$

$$໙ + ໐ = ໙$$

$$໑໐ + ໐ = ໑໐$$

ນັ້ນຄື ຈຳນວນໂຕ ບວກກັບສູນ = ຈຳນວນເດີມ

ຈ້າງສັງເກດ

ນົກ ໓ ໂຕ

ບໍ່ຍິນຫີເລີຍ

ເຫລືອນົກ ໓ ໂຕ

$$໓ - ໐ = ໓$$

ໃນຫ້າມືອງດຽວກັນ

$$໑ - ໐ = ໑$$

$$໒ - ໐ = ໒$$

$$໓ - ໐ = ໓$$

$$໔ - ໐ = ໔$$

$$໕ - ໐ = ໕$$

ນົກ

$$\begin{array}{rcl} 6 & - & 0 = 6 \\ 7 & - & 0 = 7 \\ 8 & - & 0 = 8 \\ 9 & - & 0 = 9 \\ 10 & - & 0 = 10 \end{array}$$

ນັ້ນຄື ຈຳນວນໃດ ລົບດ້ວຍສູນ = ຈຳນວນເດີມ

ແບບເລິກຫັດທີ ໑໙

ສຳລັບຄິດໃນໃຈ

໑. 4 - 4 = ?	໖. 5 - 5 = ?
໒. 6 - 0 = ?	໗. 7 - 7 = ?
໓. 8 - 8 = ?	໘. 8 + 0 = ?
໔. 9 + 0 = ?	໙. 9 - 0 = ?
໕. 4 + 0 = ?	໑໐. 6 + 0 = ?

ຕົວຢ່າງ	6 - 6 = ?	9 - 0 = ?	7 + 0 = ?
---------	-----------	-----------	-----------

ວິທີຫາ

$$\begin{array}{r} 6 \\ - 6 \\ \hline 0 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 9 \\ - 0 \\ \hline 9 \end{array}$$

$$\begin{array}{r} 7 \\ + 0 \\ \hline 7 \end{array}$$

ຕອບ 0

ຕອບ 9

ຕອບ 7

ມີໆ

ແບບເລິກຫ້າທີ ໒໐

໑. $໖ + ໔ = ?$	໖. $໗ - ໗ = ?$
໒. $໖ - ໔ = ?$	໗. $໓ - ໓ = ?$
໓. $໕ - ໕ = ?$	໘. $໓ + ໓ = ?$
໔. $໕ - ໐ = ?$	໙. $໘ + ໐ = ?$
໕. $໕ + ໐ = ?$	໑໐. $໑໐ - ໑໐ = ?$

ແບບເລິກຫ້າທີ ໒໑

ສຳລັບຄົດໃນໂຈ

໑. $໓ + ໒ = ?$	໖. $໘ - ໑ = ?$
໒. $໕ - ໓ = ?$	໗. $໔ + ໓ = ?$
໓. $໙ - ໙ = ?$	໘. $໘ - ໖ = ?$
໔. $໖ - ໔ = ?$	໙. $໙ + ໐ = ?$
໕. $໗ + ໒ = ?$	໑໐. $໑໐ - ໑໐ = ?$

ໂຈດບັນຫາ

໑. ມີກະຕ່າຍປູ່ ໗ ໂຕ ຕາຍເສັ້ນ ໒ ໂຕ ເຫລືອຈັກໂຕ ?
໒. ມີໂກ່ປູ່ ໒ ໂຕ ລຸງໄຫ້ອີກ ໘ ໂຕ ໂຮມເປັນຈັກໂຕ ?
໓. ໃນຫ້ອງຮຽນມີນັກຮຽນປູ່ ໘ ຄົນ ບ່າງ໑໑໗ໂປ ໘ ຄົນ ຈະເຫລືອນັກຮຽນປູ່ຈັກຄົນ ?

໔. ນາບຄູນີສ່ຂາວຢູ່ ມີ ແຫ່ງ ຂຽນພົດໄປ ມີ ແຫ່ງ ຈະເຫລືອຫໍ່ໂຕ ?
໕. ຂອບຕັກນາ້ໂຕ ໖ ໂຕ ອາບພົດໄປ ໑ ໂຕ ຈະເຫລືອຢູ່ຈັກໂຕ ?
໖. ມີນາ້ຢູ່ ມີ ໒ ຕັກຕື່ມອີກ ໗ ໂຕ ໂຮມເປັນຈັກໂຕ ?
໗. ເກົ້າລົບອອກເສັງຫົກ ຈະເຫລືອຫໍ່ໂຕ ?
໘. ມີສັດຢູ່ ໖ ແຫ່ງ ຂຽນພົດໄປ ໔ ແຫ່ງ ຈະເຫລືອສັດຢູ່ຈັກແຫ່ງ ?
໙. ເທື່ອທຳອິດຊື່ຄວາຍນາ ໔ ໂຕ ຊື່ຕື່ມອີກ ໕ ໂຕ ໂຮມເປັນຈັກໂຕ ?
໑໐. ພໍ່ຂອບຊ່ວງວນາ ໘ ໂຕ ຂາຍໄປແລ້ວ ໔ ໂຕ ຈະເຫລືອຢູ່ຈັກໂຕ ?

ແບບເລິກຫລັກ ໒໒

ສຳລັບຄິດໃນໃຈ

໑. $໒ + ໕ = ?$	໖. $໙ - ໙ = ?$
໒. $໕ + ໒ = ?$	໗. $໔ + ໖ = ?$
໓. $໓ + ໖ = ?$	໘. $໘ - ໔ = ?$
໔. $໖ - ໓ = ?$	໙. $໗ + ໓ = ?$
໕. $໘ + ໒ = ?$	໑໐. $໙ - ໗ = ?$

ໂຈດບັນຫາ

໑. ລູກເປັດນອນຢູ່ ໕ ໂຕ ຢືນຢູ່ ໔ ໂຕ ໂຮມເປັນຈັກໂຕ ?
໒. ເດີມໃນຕຸ້ນມີນົກຢູ່ ໗ ໂຕ ບິນໝີໄປ ມີ ໒ ໂຕ ຈະເຫລືອນົກຢູ່ຈັກໂຕ ?
໓. ມີຊາມຢູ່ ໖ ໂຕ ແຕກເສັງ ມີ ໒ ໂຕ ຈະເຫລືອຊາມຢູ່ຈັກໂຕ ?
໔. ມີນັກຮຽນຊາຍ ມີ ຄົນ ນັກຮຽນຍິງ ໗ ຄົນ ໂຮມເປັນຈັກຄົນ ?

໕. ເມື່ອເຊົ້າຂ້ອຍກ່າຍທັງສີໄດ້ ໕ ຫ້າ ຕອນບ່າຍກ່າຍໄດ້ ໓ ຫ້າ ໂຮມເປັນຈັກຫ້າ ?
໖. ຂ້ອຍຄິດເລກໃນໃຈ ໑໐ ຂໍ ແຕ່ຜິດສອງຂໍ ຂ້ອຍຄິດຖືກຈັກຂໍ ?
໗. ຂ້ອຍເຮັດເລກທີ່ໂຮງຮຽນ ໖ ຂໍ ໄປເຮັດຢູ່ເຮືອນອີກ ໓ ຂໍ ໂຮມ ເປັນຈັກຂໍ ?
໘. ທ້າວແດງເຮັດແປ້ນນ້ຳນຶ່ງໄດ້ ໓ ຫ່ວຍ ທ້າວດຳເຮັດໄດ້ ໔ ຫ່ວຍ ໂຮມເປັນຈັກຫ່ວຍ ?
໙. ຂ້ອຍຂາຍໂກ່ໄປ ໕ ໂຕ ເຫລືອຢູ່ ໕ ໂຕ ເດີມຂ້ອຍມີໂກ່ຢູ່ຈັກໂຕ ?
໑໐. ເດັກຍິງເດືອນມີພັນຂຽນຢູ່ ໒ ຫົວ ແມ່ຊື່ໄທອີກ ໘ ຫົວ ເດັກຍິງ ເດືອນຈະມີພັນຂຽນທັງໝົດຈັກຫົວ ?

ບົດທີ ໙

ບວກ ແລະ ລົບ ສາມຈຳນວນ

ຕົວຢ່າງ

$$໓ + ໒ + ໒ = ? \quad ໔ + ໒ - ໓ = ? \quad ໖ - ໐ + ໔ = ?$$

ວິທີຫາ

$$\begin{array}{r} ໓ \\ + ໒ \\ \hline ໕ \\ + ໒ \\ \hline ໗ \\ \hline \end{array}$$

ຕອບ ໗

$$\begin{array}{r} ໔ \\ + ໒ \\ \hline ໖ \\ - ໓ \\ \hline ໓ \\ \hline \end{array}$$

ຕອບ ໓

$$\begin{array}{r} ໖ \\ - ໐ \\ \hline ໖ \\ + ໔ \\ \hline ໑໐ \\ \hline \end{array}$$

ຕອບ ໑໐

ຫວນສອບ

໑ ໒ ໓ ໑ ໒ ໑ ໒	໑ ໒ ໓ ໔ ໑ ໒	໑ ໒ ໓ ໔ ໕ ໖	໑ ໒ ໓ ໔
/ / / / / /	+ + + / / /	/ / / / / /	໐ / / /
໑ ໒ ໓ ໔ ໕ ໖ ໗	໑ ໒ ໓	໑ ໒ ໓ ໔ ໕ ໖	໗ ໘ ໙ ໑໐

ແບບເລິກຫັດທີ ໒໓

໑. ໓	໒. ໔	໓. ໓	໔. ໕
+ ໒	+ ໕	- ໑	+ ໔
+ ໑	- ໓	+ ໗	- ໐
<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
ຕອບ	ຕອບ	ຕອບ	ຕອບ

໕. $໕ - ໒ + ໓ = ?$

໘. $໙ + ໑ - ໕ = ?$

໖. $໘ - ໕ + ໒ = ?$

໙. $໗ - ໖ + ໕ = ?$

໗. $໙ - ໔ - ໒ = ?$

໑໐. $໘ + ໒ - ໔ = ?$

ໂຈດບັນຫາບວກ ແລະລົບ

ຕົວຢ່າງ ເດີມມີໂກ່ຢູ່ ໙ ໂຕ ຕາຍເສັງ ໓ ໂຕ ຊື້ມາອີກ ໔ ໂຕ
 ລົງມີໂກ່ຢູ່ຈັກໂຕ ?

ວິທີຫາ

ເດີມມີໂກ່ຢູ່	=	໙	ໂຕ
ຕາຍເສັງ	=	- ໓	"
ເຫລືອໂກ່	=	໖	"
ຊື້ມາອີກ	=	+ ໔	"
ລົງມີໂກ່ຢູ່	=	<u>໑໐</u>	"

ຕອບ ໑໐ ໂຕ

ຫວນສອບ

໑	໒	໓	໔	໕	໖	໗	໘	໙	໑	໒	໓	໔						
+	+	+	/	/	/	/	/	/	/	/	/	/						
									໑	໒	໓	໔	໕	໖	໗	໘	໙	໑໐

ແບບເລິກຫ້າທີ ໒໔

ໂຈດບັນຫາ

໑. ຂ້ອຍຊື້ພືດຂຽນນາ ໖ ຫົວ ແລ້ວພໍ້ໄຫ້ ໑ ຫົວ ອ້າຍໄຫ້ອີກ ໓ ຫົວ
 ໂຮມເປັນຈັກຫົວ ?

എ

-

ບົດທີ ໑໐

ນັບ ໐ ເຖິງ ໒໐

ຫລັກໜ່ວຍ - ຫລັກສິບ

ຈິງສັງເກດ

=

໑

=

໔

=

໑ ໐

ຄື ໑໐ ກັບ ໑ ຂຽນ ໑໑

ອ່ານວ່າ ສິບເອັດ (ສິບນຶ່ງ)

ຄື ໑໐ ກັບ ໔ ຂຽນ ໑໔

ອ່ານວ່າ ສິບສີ່

ຄື ໑໐ ກັບ ໑໐ ຂຽນ ໒໐

ອ່ານວ່າ ຊາວ (ສອງສິບ)

ນັບ ໐ ເຖິງ ໒໐

໔໕

ບໍ່ມີ

□

□□

□□□

□□□□

□□□□□

□□□□

□□□□□

□□□□□□

□□□□□□□

□□□□□□□

□□□□□

□□□□□ □

□□□□□ □□

□□□□□ □□□

□□□□□ □□□□

□□□□□ □□□□□

□□□□□ □□□□

□□□□□ □□□□□

□□□□□ □□□□□□

□□□□□ □□□□□□□

□□□□□ □□□□□□□

= ໐ = ສູນ

= ໑ = ນຶ່ງ

= ໒ = ສອງ

= ໓ = ສາມ

= ໔ = ສີ່

= ໕ = ຫ້າ

= ໖ = ຫົກ

= ໗ = ເຈັດ

= ໘ = ແປດ

= ໙ = ເກົ້າ

= ໑໐ = ສິບ

= ໑໐ + ໐ = ໑໐ ສິບ

= ໑໐ + ໑ = ໑໑ ສິບເອັດ

= ໑໐ + ໒ = ໑໒ ສິບສອງ

= ໑໐ + ໓ = ໑໓ ສິບສາມ

= ໑໐ + ໔ = ໑໔ ສິບສີ່

= ໑໐ + ໕ = ໑໕ ສິບຫ້າ

= ໑໐ + ໖ = ໑໖ ສິບຫົກ

= ໑໐ + ໗ = ໑໗ ສິບເຈັດ

= ໑໐ + ໘ = ໑໘ ສິບແປດ

= ໑໐ + ໙ = ໑໙ ສິບເກົ້າ

= ໑໐ + ໑໐ = ໒໐ ຊາວ

ຖ້າມີເລກ ໒ ຈຳນວນລຽນນັ້ນ ເຮົາເອີ້ນວ່າເລກ ໒ ຫລັກ ໂຕ
ເລກທີ່ຢູ່ຫ່າງໆ ເຮົາເອີ້ນວ່າ ເລກຫລັກໜ່ວຍ ສ່ວນໂຕເລກທີ່ຢູ່ຫ່າງ
ຊ້າຍ ເຮົາເອີ້ນວ່າ ເລກຫລັກສິບ

- ໑໒ ເປັນເລກ ໒ ຫລັກ
໒ ເປັນເລກຫລັກໜ່ວຍ ມີຄ່າເປັນ ໒
໑ ເປັນເລກຫລັກສິບ ມີຄ່າເປັນ ໑໐

ເລກຈຳນວນ ໑ ມີຫລັກໜ່ວຍ ຫລັກດຽວ
ເລກຈຳນວນ ໔ ມີຫລັກໜ່ວຍ ຫລັກດຽວ
ເລກຈຳນວນ ໑໑ ມີຫລັກໜ່ວຍ ແລະ ຫລັກສິບ
ເລກຈຳນວນ ໑໔ ມີຫລັກໜ່ວຍ ແລະ ຫລັກສິບ

ຈຳນວນເລກ	ຫລັກສິບ	ຫລັກໜ່ວຍ	ອ່ານວ່າ
໑໐	໑	໐	ສິບ
໑໑	໑	໑	ສິບເອັດ
໑໒	໑	໒	ສິບສອງ
໑໕	໑	໕	ສິບຫ້າ
໒໐	໒	໐	ຊາວ

ສັງເກດ ຖ້າຫລັກໜ່ວຍເປັນ ໐ ເຮົາບໍ່ອ່ານອອກສຽງວ່າ ສູນ ໃຫ້ອ່ານແຕ່
ເລກຫລັກສິບ ດັ່ງ ໑໐ ອ່ານວ່າ ສິບ
ຖ້າຫລັກໜ່ວຍເປັນ ໑ ໃຫ້ອ່ານວ່າ ເອັດ ດັ່ງ ໑໑ ອ່ານວ່າສິບເອັດ

ຖ້າຫລັກສິບເປັນ ໒ ໃຫ້ອ່ານວ່າ ຊາວ ດັ່ງ ໒໐ ອ່ານວ່າ ຊາວ

ແບບເລິກຫັດທີ ໒໕

໑. ຈົ່ງຂຽນເປັນໂຕໜັງສື ໑໑ ໑໓ ໑໘
໒. ຈົ່ງຂຽນເປັນໂຕໜັງສື ໑໒ ໑໕ ໑໖
໓. ຈົ່ງຂຽນເປັນໂຕໜັງສື ໑໔ ໑໗ ໑໙
໔. ຈົ່ງຂຽນເປັນໂຕເລກ ສິບ ຊາວ ສິບເຈັດ
໕. ຈົ່ງຂຽນເປັນໂຕເລກ ສິບສີ່ ສິບຫົກ ສິບເກົ້າ
໖. ຈົ່ງຂຽນເປັນໂຕເລກ ສິບສາມ ສິບແປດ ສິບສອງ
໗. ຈຳນວນເລກຕໍ່ໄປນີ້ ເລກໂຕໃດ ເປັນຫລັກຫຍັງ
 ໑໑ ໒໐ ໑໐ ໘ ໑໕
໘. ຈົ່ງຂຽນຈຳນວນເລກຕັ້ງແຕ່ ໗ ເຖິງ ໑໔ ນາໂຫ້ເບິ່ງ
໙. ຈົ່ງຂຽນຈຳນວນເລກຕັ້ງແຕ່ ໑໓ ເຖິງ ໑໙ ນາໂຫ້ເບິ່ງ
໑໐. ໐ ໑໐ ແລະ ໑໑ ອ່ານວ່າຢ່າງໃດ

ບົດທີ ໑໑

ວິທີບວກ ແລະລົບ ເລກສອງຫລັກ

ໃຫ້ຕັ້ງເລກຫລັກໜ່ວຍກັບຫລັກໜ່ວຍ ແລະເລກຫລັກສິບກັບຫລັກສິບ ໃຫ້ກົງກັນເສັ້ນກ່ອນ ຕໍ່ໄປໃຫ້ເອົາຫລັກໜ່ວຍກັບຫລັກໜ່ວຍ ບວກຫລືລົບກັນກ່ອນແລ້ວ ຈຶ່ງເອົາຫລັກສິບກັບຫລັກສິບ ບວກຫລືລົບກັນເທິງຫລັງ

ຕົວຢ່າງທີ ໑ $90 + 90 = ?$

ວິທີທຳ

90

+ 90

໒໐

==

ຕອບ

໒໐

ສັງເກດ

+

=

ຫລັກສິບ	ຫລັກໜ່ວຍ
1	
1	
11	
໒	໐

ຄຳອະທິບາຍ

ຕອນທຳອິດ ເອົາຫລັກໜ່ວຍກັບຫລັກໜ່ວຍບວກກັນກ່ອນ

ຄື $0 + 0 = 0$ ແລ້ວຂຽນ 0 ໄວ້ ຕໍ່ໄປເອົາຫລັກສິບກັບ

ຫລັກສິບບວກກັນ ຄື $9 + 9 = ໒$ ແລ້ວຂຽນ ໒ ລົງ

ຜົນຮັບຈຶ່ງເປັນ ໒໐

ຕົວຢ່າງທີ ໒ $95 + 95 = ?$

ວິທີທຳ

95

+ 95

໑໘

ສັງເກດ

+

=

ຫລັກສິບ	ຫລັກໜ່ວຍ
1	
1	
໑	໒

ຕອບ ໑໘

ຄຳອະທິບາຍ ຕອນທຳອິດ ເອົາຫລັກໜ່ວຍກັບຫລັກໜ່ວຍ ບວກກັນກ່ອນ
 ຄື $໕ + ໓ = ໘$ ແລ້ວຂຽນ ໘ ໄວ້ ສ່ວນ ໑ ທີ່ເປັນ
 ຫລັກສິບ ເນື້ອມີໂຕໂດນມາບວກກັບຊັກລົງມາ ຜົນຮັບ ຈຶ່ງເປັນ
 ໑໘

ຕົວຢ່າງທີ ໓ $໑໕ - ໑໒ = ?$

ວິທີທຳ

$$\begin{array}{r} ໑໕ \\ - ໑໒ \\ \hline ໓ \end{array}$$

ຕອບ

໓

ຫລັກສິບ	ຫລັກໜ່ວຍ
■	
■	
	໓

ຄຳອະທິບາຍ ຕອນທຳອິດ ເອົາຫລັກໜ່ວຍກັບຫລັກໜ່ວຍ ລົບກັນກ່ອນ
 ຄື $໕ - ໒ = ໓$ ແລ້ວຂຽນ ໓ ໄວ້ ຕໍ່ໄປເອົາຫລັກສິບ
 ກັບຫລັກສິບລົບກັນ ຄື $໑ - ໑ = ໐$ ເຮົາບໍ່ຕ້ອງຂຽນ ໐
 ລົງໄວ້ ເພາະ ໐ ຢູ່ຂ້າງໜ້າບໍ່ມີຄ່າ ຜົນຮັບຈຶ່ງເປັນ ໓

ຕົວຢ່າງທີ ໔ $໑໗ - ໔ = ?$

ວິທີທຳ

$$\begin{array}{r} ໑໗ \\ - ໔ \\ \hline ໑໓ \end{array}$$

ຕອບ

໑໓

ຫລັກສິບ	ຫລັກໜ່ວຍ
■	
■	
໑	໓

ຄຳອະທິບາຍ

ຕອນທຳອິດ ເອົາຫລັກໜ່ວຍກັບຫລັກໜ່ວຍລົບກັນກ່ອນ
 ຄື $໗ - ໔ = ໓$ ແລ້ວຂຽນ ໓ ໄວ້ ສ່ວນຫລັກສິບ
 ຄື ໑ ບໍ່ມີໂພາລິບກໍຊັກລົງມາ ຜົນຮັບຈຶ່ງເປັນ ໑໓

ຕົວຢ່າງທີ ໕

$໑໔ - ໑໒ + ໑໕ = ?$

ວິທີທຳ

໑໔

ສັງເກດ

$- ໑໒$

໒

$+ ໑໕$

໑໗

=====

ຕອບ

໑໗

-

+

=

ຫລັກສິບ	ຫລັກໜ່ວຍ
■	
■	
■	
■	
໑	໗

ຄຳອະທິບາຍ

ຕອນທຳອິດ ເຮົາເອົາ $໑໔ - ໑໒$ ໂດຍທຳຄືຕົວຢ່າງທີ່ ໓
 ເຊິ່ງຈະໄດ້ ໒ ຕໍ່ໄປກໍເອົາ ໑໕ ມາບວກ ໂດຍທຳຄື
 ຕົວຢ່າງທີ່ ໒ ແລ້ວກໍຈະໄດ້ ໑໗ ເປັນຜົນຮັບ

ແບບເລິກຫັດທີ ໒໖

ສຳລັບຄິດໃນໃຈ

໑. $໑ + ໑ + ໒ = ?$

໖. $໑໐ + ໙ = ?$

໒. $໑ + ໐ + ໓ = ?$

໗. $໑໔ - ໑ = ?$

໓. $໖ + ໒ - ໑ = ?$

໘. $໑໘ - ໐ = ?$

໔. $໑໐ + ໖ = ?$

໙. $໕ - ໔ + ໑ = ?$

໕. $໑໑ + ໒ = ?$

໑໐. $໑໐ - ໑໐ = ?$

ສຳລັບທຳລົງໃນປຶ້ມຂຽນ

໑. $໑໗ - ໓ - ໔ = ?$

໖. $໑໘ - ໑໑ = ?$

໒. $໑໙ - ໕ + ໒ = ?$

໗. $໑໒ - ໑ + ໘ = ?$

໓. $໑໘ - ໘ + ໑໐ = ?$

໘. $໑໙ - ໑໒ = ?$

໔. $໘ + ໒ - ໗ = ?$

໙. $໑໔ + ໔ + ໒ = ?$

໕. $໑໕ - ໑໒ = ?$

໑໐. $໑໒ - ໑໐ + ໕ = ?$

ໂຈດບັນຫາ

໑. ມີງົວຢູ່ ໑໘ ໂຕ ແລ່ນໜີໄປ ໖ ໂຕ ຕ້ອນກັບມາໄດ້ ໒ ໂຕ
ຈົງມີງົວເຫລືອຢູ່ຈັກໂຕ ?

໒. ຂ້ອຍມີເງິນຢູ່ ໑໕ ກີບ ພໍ້າຫ້ອີກ ໓ ກີບ ຂ້ອຍຊື້ເຂົ້າໜົມເສັງ
໒ ກີບ ຂ້ອຍຈະຈົງມີເງິນຢູ່ທັດ ?

໓. ຂ້ອຍເກັບໄຂ່ເປັດໃນລຶກໄດ້ ໑໗ ໜ່ວຍ ເຮັດແຕກເສັງ ໒ ໜ່ວຍ
ແຕ່ເກັບໄດ້ອີກ ໕ ໜ່ວຍ ຂ້ອຍມີໄຂ່ເປັດຢູ່ທັດ ?

໔. ມີກ່ອນນັກຮຽນຢູກຜັກໄດ້ ໑໐ ໝານ ມີວານນີ້ຢູກໄດ້ ໖ ໝານ
ມີນີ້ຢູກໄດ້ອີກ ໔ ໝານ ໂຮມທັງໝົດເປັນຈັກໝານ ?

໕. ພາກພ້າວເທິງກົກມີ ໑໕ ໜ່ວຍ ແຜ່ນລົງເທື່ອທຳອິດ ໕ ໜ່ວຍ
ເທື່ອຫລັງ ໖ ໜ່ວຍ ເຫລືອພາກພ້າວເທິງກົກຈັກໜ່ວຍ ?

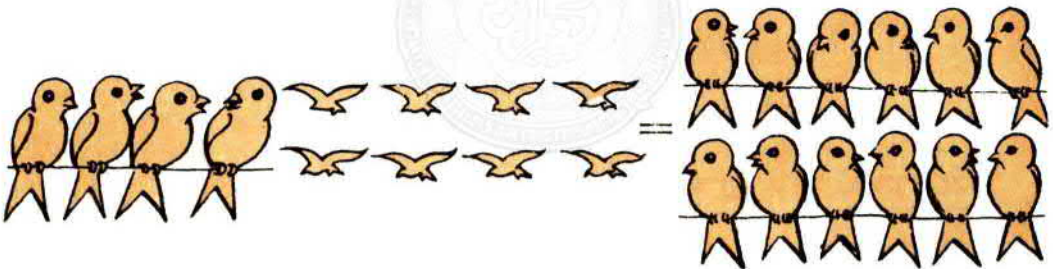
ບົດທີ ໑໒

ການບວກທີ່ຕ້ອງຈື່ (ຜົນບວກບໍ່ເຖິງ ໒໐)

ສັງເກດ

໑	໒	໓	໔	໕	໖	໗	໘	໙
+ ໙	+ ໘	+ ໗	+ ໖	+ ໕	+ ໔	+ ໓	+ ໒	+ ໑
<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>	<u> </u>
<u>໑໐</u>	<u>໑໐</u>	<u>໑໐</u>	<u>໑໐</u>	<u>໑໐</u>	<u>໑໐</u>	<u>໑໐</u>	<u>໑໐</u>	<u>໑໐</u>

ເມື່ອເລກຈຳນວນເຫລົ່ານີ້ບວກກັນໄດ້ ໑໐ ຈະເຫັນວ່າ ເລກ ໐ ຢູ່ທີ່
ຫລັກໜ່ວຍ ແລະເລກ ໑ ຢູ່ທີ່ຫລັກສິບ ນັ້ນຝາຍຄວາມວ່າ ເຮົາ ຈື່ ໑
ໄປຢູ່ຫລັກສິບ

ນົກ ໔ ໂຕ

ບິນໝາອີກ ໘ ໂຕ

ໂຮມເປັນນົກ ໑໒ ໂຕ

$$໔ + ໘ = ໑໒$$

ຖ້າຜົນບວກມີຄ່າຫລາຍກວ່າ ໙ ຄືຕັ້ງແຕ່ ໑໐ ຂຶ້ນໄປແລ້ວ
ເຮົາຈະຕ້ອງຈື່ ໑ ໄປໄວ້ທີ່ຫລັກສິບສເມີ

၄၆

ຕົວຢ່າງທີ ໑

ວິທີທຳ

$$6 + 2 = ?$$

৬

ສັງເກດ

+ 2

+

96

$$=$$

๓๑๒

96

ຫລັກສິບ	ຫລັກໜ່ວຍ
	()
໑	໒

គាំទ្រពិបាក

ໄຫມ້ບຕ່າກ ໔ ໄປອີກ ໘ ກໍລະໄດ້ເປັນ ໑໒ ໃນທີ່ນີ້

ຜົນບວກຫລາຍກວ່າ ໗ ເຮົາຕ້ອງຈື່ ໑ ໄປໄວ້ຫລັກສິບ

ហិរញ្ញវត្ថុ

ឱព័ស័ន័ឡិក្ស ៤ ស័ន័ក័ន័ ឡើងឱព័ន័ក័ ៥ ស័ន័

ແລ້ວນັບຈຳນວນເສັ້ນທັງໝົດ ໄດ້ທຳໃດຈະເປັນຜົນຮັບ

၅ ၆ ၇ ၈

୧ ୬ ୩ ୫

៥ ៦ ៣ ២

/ / / /

///

/ / / /

၆ ၆ ၇ ၈ ၉ ၁၀ ၁၁ ၁၂

ຕົວຢ່າງທີ ໒

$$၅ + ၇ - ၆ = ?$$

ວິທີທຳ

५

+ 7

+

୧୬

— ୨ —

90

$$=$$
๓๑๒

90

ຫລັກສິບ	ຫລັກໜ່ວຍ
	()
I	
I	
໑	໐

ຄຳອະທິບາຍ ຕອນທຳອິດ ໄຫ້ນັບຕໍ່ຈາກ ໘ ໄປອີກ ໗ ກໍຈະໄດ້ເປັນ ໑໕
ໃນຕອນນີ້ຜົນບວກຫລາຍກວ່າ ໙ ຕັ້ງຈື່ ໑ ໄປໄວ້ທີ່ຫລັກສິບ
ຕອນທີ່ສອງເອົາ ໕ - ໕ ຈະໄດ້ ໐ ເຮົາໃສ່ ໐ ໄວ້ ສ່ວນ
໑ ທີ່ຢູ່ຫລັກສິບ ບໍ່ມີໂຕເລກລົບກໍຊັກລົງມາ ຜົນຮັບທັງໝົດຈຶ່ງ
ເປັນ ໑໐

ຫວນສອບ ຂີດເສັ້ນລົງໄປ ໘ ເສັ້ນ ແລ້ວຂີດອີກ ໗ ເສັ້ນ ຕໍ່ໄປໄຫ້
ຂີດເສັ້ນຂວາງຜ່ານເສັ້ນ ໕ ເສັ້ນ ແລ້ວນັບຈຳນວນເສັ້ນ
ທີ່ເຫຼືອ ໄດ້ທັງໝົດຈະເປັນຜົນຮັບ

$$\begin{array}{cccccccccccc} ໑ & ໒ & ໓ & ໔ & ໕ & ໖ & ໗ & ໘ & ໑ & ໒ & ໓ & ໔ & ໕ & ໖ & ໗ \\ + & + & + & + & + & / & / & / & / & / & / & / & / & / & / \\ & & & & & ໑ & ໒ & ໓ & ໔ & ໕ & ໖ & ໗ & ໘ & ໙ & ໑໐ \end{array}$$

ສັງເກດ

$$໙໙ + ໑ = ໑໐໐ \quad ໙໘ + ໒ = ໑໐໐ \quad ໙໗ + ໓ = ໑໐໐$$

ແບບເລິກຫັດທີ ໒໗

ສຳລັບຄິດໃນໃຈ

໑. $໙ + ໑ = ?$

໖. $໖ + ໔ = ?$

໒. $໑ + ໙ = ?$

໗. $໓ + ໗ = ?$

໓. $໘ - ໒ = ?$

໘. $໕ - ໕ = ?$

໔. $໒ + ໘ = ?$

໙. $໕ + ໐ = ?$

໕. $໗ - ໓ = ?$

໑໐. $໗ - ໖ = ?$

ສຳລັບທຳລິງໃນປຶ້ມຂຽນ

໑. ຂ + ນີ = ?

໒. ນ + ຂ = ?

໓. ລ + ດີ = ?

໔. ຂ + ລ = ?

໕. ດ + ລ = ?

໖. ນ + ດີ + ລ = ?

໗. ຂ + ລ - ນີ = ?

໘. ດີ + ລ - ດ = ?

໙. ລ + ລ - ດີ = ?

໑໐. ນ + ລ + ຂ = ?

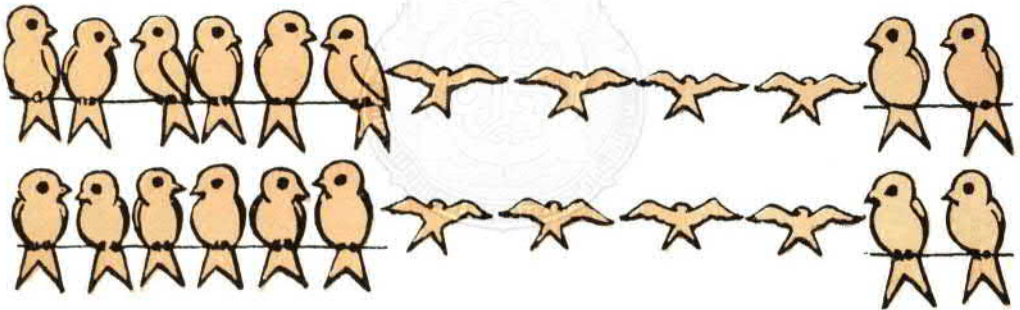

ບົດທີ ໑໓

ການລົບທີ່ຕ້ອງຢືນ (ໂຕຕັ້ງບໍ່ເຖິງ ໒໐)

໑໐	໑໐	໑໐	໑໐	໑໐	໑໐	໑໐	໑໐	໑໐	໑໐
- ໑	- ໒	- ໓	- ໔	- ໕	- ໖	- ໗	- ໘	- ໙	- ໑໐
==	==	==	==	==	==	==	==	==	==
໙	໘	໗	໖	໕	໔	໓	໒	໑	໐
==	==	==	==	==	==	==	==	==	==

ເນື້ອໂຕຕັ້ງເປັນ ໑໐ ເຊິ່ງມີຫລັກໜ່ວຍເປັນ ໐ ລົບບໍ່ໄດ້ ຕ້ອງ ຢືນ ຈາກ
ຫລັກສິບນາ ໑ ສິບ ຄືຕ້ອງຢືນນາ ໑໐ ໜ່ວຍ

ນົກ ໑໒ ໂຕ

ບິນໄປ ໘ ໂຕ

ເຫລືອນົກ ໔ ໂຕ

໑໒

-

໘

=

໔

ຖ້າເລກໃນຫລັກໜ່ວຍມີຄ່າບໍ່ພໍໃຫ້ໂຕລົບນາທັກ໑໑ກ ຈະຕ້ອງຢືນຈາກຫລັກສິບນາ
໑ ສິບ ຄືຢືນນາ ໑໐ ໜ່ວຍ ນາໂຮມກັບຫລັກໜ່ວຍເດີມເສັ້ນກ່ອນ ແລ້ວຈຶ່ງເອົາ
ໂຕລົບນາທັກ໑໑ກ

໕໗

ຕົວຢ່າງທີ ໑ ໑໒ - ໘ = ?

ວິທີທຳ

໑໒

- ໘

໔

ຕອບ ໔

ຫລັກສິບ	ຫລັກໜ່ວຍ
1	12
	8
	4
	0
	0

ຄຳອະທິບາຍ ຫລັກໜ່ວຍ ໒ ບໍ່ພໍໄດ້ ໘ ຫັກ໑໑ກ ຈະຕ້ອງຢືນຫລັກສິບມາ ໑ ສິບ ແລ້ວໂຮມກັນເປັນ ໑໒ ເມື່ອເອົາ ໘ ຫັກ໑໑ກ ກໍຈະເຫລືອ ໔ ໂດຍການນັບຕໍ່ຈາກ ໘ ໄປຈົນເຖິງ ໑໒ ກໍຈະໄດ້ ໔

ຫວນສອບ

ຂີດເສັ້ນລົງໄປ ໑໒ ເສັ້ນ ແລ້ວຂີດເສັ້ນຂວາງຜ່ານເສັ້ນ ໘ ເສັ້ນ ແລ້ວນັບຈຳນວນເສັ້ນທີ່ເຫລືອ ໄດ້ທັງໝົດຈະເປັນຜົນຮັບ

໑ ໒ ໓ ໔ ໕ ໖ ໗ ໘ ໙ ໑໐ ໑໑ ໑໒
+ + + + + + + + / / / /
໑ ໒ ໓ ໔

ຕົວຢ່າງທີ ໒ ໑໔ - ໘ + ໓ = ?

ວິທີທຳ

໑໔

- ໘

໖

+ ໓

໙

ຕອບ ໙

ຫລັກສິບ	ຫລັກໜ່ວຍ
1	14
	8
	6
	3
	9
	0

໔໘

ຄຳອະທິບາຍ

ຫລັກໜ່ວຍ ໔ ບໍ່ພໍໃຫ້ ໘ ຫກ໑໑ກ ຈະຕ້ອງຢືນຫລັກສືບມາ
 ໑ ສືບ ແລ້ວໂຮມກັນເປັນ ໑໔ ເມື່ອເອົາ ໘ ຫກ໑໑ກ ກໍ
 ຈະເຫລືອ ໖ (ໂດຍການນັບຕໍ່ຈາກ ໘ ໄປຈົນເຖິງ ໑໔ ຈະ
 ໄດ້ ໖) ຕໍ່ໄປເອົາ ໓ ນາບວກ ຜົນຮັບຈຶ່ງເປັນ ໙

ທວນສອບ

ຂີດເສັ້ນລົງໄປ ໑໔ ເສັ້ນ ແລ້ວຂີດເສັ້ນຂວາງຜ່ານເສັ້ນ ໘
 ເສັ້ນ ແລ້ວຂີດຕື່ມອີກ ໓ ເສັ້ນ ແລ້ວນັບຈຳນວນເສັ້ນທີ່ບໍ່ມີ
 ເສັ້ນຂວາງຜ່ານ ໄດ້ທັງໝົດຈະເປັນຜົນຮັບ

໑ ໒ ໓ ໔ ໕ ໖ ໗ ໘ ໙ ໑໐ ໑໑ ໑໒ ໑໓ ໑໔ ໑ ໒ ໓
 + + + + + + + + / / / / / / / / /
 ໑ ໒ ໓ ໔ ໕ ໖ ໗ ໘ ໙

ສັງເກດ

໑໐ - ໑ = ໙	໑໐ - ໒ = ໘
໑໐ - ໓ = ໗	໑໐ - ໔ = ໖
໑໐໐ - ໑ = ໙໙	໑໐໐ - ໒ = ໙໘
໑໐໐ - ໓ = ໙໗	໑໐໐ - ໔ = ໙໖

ແບບເລິກຫັດທີ ໒໘

ສຳລັບຄິດໃນໃຈ

໑. ໑໐ - ໑ = ?	໖. ໑໐ - ໔ = ?
໒. ໑໐ - ໕ = ?	໗. ໗ + ໕ = ?
໓. ໘ - ໓ = ?	໘. ໑໐ - ໓ = ?

໔. $໑໓ - ໓ = ?$

໙. $໑໖ - ໖ = ?$

໕. $໑໒ - ໒ = ?$

໑໐. $໘ + ໕ = ?$

ສຳລັບທຳລິງໃນປຶ້ມຂຽນ

໑. $໑໒ - ໔ = ?$

໖. $໑໑ - ໓ + ໕ = ?$

໒. $໑໔ - ໕ = ?$

໗. $໑໓ - ໗ + ໙ = ?$

໓. $໑໕ - ໗ = ?$

໘. $໑໖ - ໙ + ໗ = ?$

໔. $໑໗ - ໙ = ?$

໙. $໔ + ໗ - ໖ = ?$

໕. $໑໖ - ໘ = ?$

໑໐. $໖ + ໘ - ໕ = ?$

ແບບເລິກຫັດທີ ໒໙

ສຳລັບຄິດໃນໃຈ

໑. ຈົງຂຽນ ໑໑ ເປັນໂຕໜັງສື

໖. ອັນໃດບວກກັບ ໙ ໄດ້ ໑໐

໒. ຈົງຂຽນ ໑໙ ເປັນໂຕໜັງສື

໗. ອັນໃດບວກກັບ ໖ ໄດ້ ໑໐

໓. ຈົງຂຽນສິບເຈັດເປັນໂຕເລກ

໘. ໖ ຫລາຍກວ່າ ໕ ຢູ່ທີ່ໃດ

໔. $໑໐ + ໑໐ = ?$

໙. $໖ + ໕ = ?$

໕. $໕ + ໕ = ?$

໑໐. $໑໒ - ໖ = ?$

ສຳລັບທຳລິງໃນປຶ້ມຂຽນ

໑. $໑໖ - ໘ = ?$

໔. $໑໕ + ໑໒ - ໘ = ?$

໒. $໑໘ - ໙ = ?$

໕. $໑໔ - ໓ - ໖ = ?$

໓. $໑໗ - ໙ + ໓ = ?$

໖. $໑໒ + ໔ - ໙ = ?$

ໂຈດບັນຫາ

໑. ສີດານິພາກນ່ວງຢູ່ ໖ ໜ່ວຍ ຊື່ຕົ້ນອີກ ໗ ໜ່ວຍ ແຕ່ເນົ່າເສັ້ນ
໔ ໜ່ວຍ ຈະເຫລືອຈັກໜ່ວຍ ?
໒. ພໍ່ໄຫ້ໄກ່ຂ້ອຍ ໘ ໂຕ ລູງໄຫ້ອີກ ໕ ໂຕ ຕາຍເສັ້ນ ໙ ໂຕ
ຂ້ອຍເຫລືອໄກ່ຢູ່ຈັກໂຕ ?
໓. ນາງສາວບຸນຄຳມີເງິນຢູ່ ໑໙ ກີບ ຊື້ປຶ້ມຂຽນເສັ້ນ ໙ ກີບ
ຊື້ສໍ້ດຳອີກ ໒ ກີບ ຈະເຫລືອເງິນຢູ່ຈັກກີບ ?
໔. ຂ້ອຍປູກກ້ວຍໄວ້ ໑໘ ກີກ ແຕ່ຕາຍໄປເສັ້ນ ໙ ກີກ ຂ້ອຍ
ຈະເຫລືອກ້ວຍຢູ່ຈັກກີກ ?
໕. ຂ້ອຍເກັບໄຂ່ເປັດຈາກລຶກໄດ້ ໑໖ ໜ່ວຍ ແຕ່ແຕກເສັ້ນ ໗
ໜ່ວຍ ຈະເຫລືອໄຂ່ເປັດຈັກໜ່ວຍ ?

ແບບເລິກຫັດທີ ໓໐

ສຳລັບຄິດໃນໃຈ

໑. ຈົ່ງບວກເລກ ຕາມແຖວນອນ ແລະແຖວຕັ້ງ ແລ້ວໃສ່ຄຳຕອບ
ລົງໃນຟ່ອງວ່າງ

໒	໔	໖	
໓	໕	໔	
໗	໓	໒	
			X

໒. ຈົງຂຽນເປັນໂຕໜັງສື

໑໒ ----- ໑໖ ----- ໑໘ -----

໓. ຈົງຂຽນເປັນໂຕເລກ

ສິບເຈັດ ----- ສິບເອັດ ----- ຊາວ -----

ສຳລັບທຳລົງໃນປຶ້ມຂຽນ

໑. ແນ່ຊີ້ກ່ອນເທື່ອທຳອິດ ກ ຫວີ ຊີ້ເທື່ອທີ່ສອງ ມີ ຫວີ ເທື່ອທີ່ສາມ ກ ຫວີ ໂຮມທັງໝົດເປັນຈັກຫວີ ?
໒. ມີນັກຮຽນຢູ່ໃນຫ້ອງ ໑໕ ຄົນ ເດີນອອກໄປ ໙ ຄົນ ເດີນເຂົ້າມາ ໘ ຄົນ ຈະມີນັກຮຽນຢູ່ໃນຫ້ອງຈັກຄົນ ?
໓. ໕ ພີ ແລະ ກ ໂຮມກັນໄດ້ທຳໃດ ?
໔. ກ ພີ ແລະ ໘ ໂຮມກັນໄດ້ທຳໃດ ?
໕. ໑໕ ຫລາຍກວ່າ ກ ທຳໃດ ແລະ ຫລາຍກວ່າ ໘ ທຳໃດ ?

ບົດທີ ໑໔

ການນັບ ໐ ເຖິງ ໑໐໐

ສັງເກດການນັບເຖິງ ໓໐

໒໐	ຊາວ
໒໑	ຊາວເອັດ
໒໒	ຊາວສອງ
໒໓	ຊາວສາມ
໒໔	ຊາວສີ່
໒໕	ຊາວຫ້າ
໒໖	ຊາວຫົກ
໒໗	ຊາວເຈັດ
໒໘	ຊາວແປດ
໒໙	ຊາວເກົ້າ
໓໐	ສາມສິບ

ສັງເກດການນັບຕື່ມ ເທິງລະສິບ

໑໐	ສິບ
໒໐	ຊາວ
໓໐	ສາມສິບ
໔໐	ສີ່ສິບ

ຜົນ

໕໐	ຫ້າສິບ
໖໐	ຫົກສິບ
໗໐	ເຈັດສິບ
໘໐	ແປດສິບ
໙໐	ເກົ້າສິບ
໑໐໐	ຮ້ອຍ ຮ້ອຍນຶ່ງ ຫລື ນຶ່ງຮ້ອຍ (ໃຫ້ສ້າງເກດວ່າ ໑ ຢູ່ທີ່ຫລັກຮ້ອຍ)

ເລກຈຳນວນ ໐ ເຖິງ ໑໐໐ ເປັນຕົ້ນ

໐	໑	໒	໓	໔	໕	໖	໗	໘	໙	
໑໐	໑໑	໑໒	໑໓	໑໔	໑໕	໑໖	໑໗	໑໘	໑໙	ສິບ-----
໒໐	໒໑	໒໒	໒໓	໒໔	໒໕	໒໖	໒໗	໒໘	໒໙	ຊາວ-----
໓໐	໓໑	໓໒	໓໓	໓໔	໓໕	໓໖	໓໗	໓໘	໓໙	ສາມສິບ---
໔໐	໔໑	໔໒	໔໓	໔໔	໔໕	໔໖	໔໗	໔໘	໔໙	ສີ່ສິບ-----
໕໐	໕໑	໕໒	໕໓	໕໔	໕໕	໕໖	໕໗	໕໘	໕໙	ຫ້າສິບ----
໖໐	໖໑	໖໒	໖໓	໖໔	໖໕	໖໖	໖໗	໖໘	໖໙	ຫົກສິບ----
໗໐	໗໑	໗໒	໗໓	໗໔	໗໕	໗໖	໗໗	໗໘	໗໙	ເຈັດສິບ---
໘໐	໘໑	໘໒	໘໓	໘໔	໘໕	໘໖	໘໗	໘໘	໘໙	ແປດສິບ---
໙໐	໙໑	໙໒	໙໓	໙໔	໙໕	໙໖	໙໗	໙໘	໙໙	ເກົ້າສິບ---
໑໐໐										
ຫ້າຍຫລັກ ໜ່ວຍ	---ເອັດ	---ສອງ	---ສາມ	---ສີ່	---ຫ້າ	---ຫົກ	---ເຈັດ	---ແປດ	---ເກົ້າ	

ສັງເກດວິທີອ່ານ

ຖ້າຫລັກໜ່ວຍເປັນ ໑ ຈະອ່ານວ່າ ເອັດ ເຊັ່ນ

໑໑ ອ່ານວ່າ ສິບເອັດ

໒໑ ອ່ານວ່າ ຊາວເອັດ

໓໑ ອ່ານວ່າ ສາມສິບເອັດ

ແບບເລິກຫັດທີ ໓໑

໑. ຈົງຕື່ມເລກລົງໃນບ່ອງວ່າງ ໃຫ້ລຽນຕາມລຳດັບຈາກ ໐ ຫາ ໑໐໐

໐	໑								
໑໐	໑໑	໑໒							
໒໐	໒໑	໒໒	໒໓						
໓໐	໓໑	໓໒	໓໓	໓໔					
໔໐	໔໑	໔໒	໔໓	໔໔	໔໕				
					໕໕	໕໖	໕໗	໕໘	໕໙
						໖໖	໖໗	໖໘	໖໙
							໗໗	໗໘	໗໙
								໘໘	໘໙
									໙໙

໒. ຈົງຂຽນເປັນໂຕເລກ

ສິບເອັດ	ສິບເຈັດ	ຊາວສີ່	ຊາວແປດ
ສາມສິບສາມ	ສີ່ສິບຫ້າ	ຫ້າສິບເອັດ	ຫົກສິບຫົກ
ເຈັດສິບແປດ	ແປດສິບເຈັດ	ເກົ້າສິບສອງ	ຮ້ອຍນຶ່ງ

ນີ້. ຈົງຂຽນເປັນໂຕໜັງສື

໑໐	໒໐	໒໑	໒໙	ນ້ອ	ນ້ນ	໔໕	໔໗
໕໔	໔໕	໖໒	໗໖	໘໔	໘໙	໙໖	໙໙

໔. ໃຫ້ນັກຮຽນຄິດ ແລ້ວໃສ່ຄຳຕອບລົງເທິງຈຳ

$$໑໑ + ໒ + ນີ້ = \text{-----}$$

$$໒໓ + ໔ + ໑ = \text{-----}$$

$$໑໐ + ໑໐ + ໕ = \text{-----}$$

$$໓໐ + ໔໐ = \text{-----}$$

$$໓໕ + ໒ + ໒ = \text{-----}$$

$$໔໐ + ໕ = \text{-----}$$

$$໔໑ + ໖ + ໒ = \text{-----}$$

$$໓໐ + ໒໐ + ໔໐ = \text{-----}$$

$$໕໐ + ໓໐ + ໑໐ = \text{-----}$$

$$໖໕ + ໒໐ + ໑໐ = \text{-----}$$

$$໕໕ + ໒໕ + ໕ = \text{-----}$$

$$໗໕ + ໑໕ + ໕ = \text{-----}$$

$$໔໐ + ໑໐ + ໕ = \text{-----}$$

$$໓໐ + ໒໕ + ໕ = \text{-----}$$

$$໒໕ + ໕ + ໑໐ = \text{-----}$$

$$໔໕ + ໕ + ໑໐ = \text{-----}$$

$$໗໐ + ໑໕ + ໕ = \text{-----}$$

សំរា

໕. ຈົງຕື່ມເລກລົງໃນບ່ອນວ່າງໃຫ້ຄົບ ຕັ້ງແຕ່ ໐ ຫາ ໑໐໐

○		၆		၄	၅	၈			
	၁၁		၁၂	၁၃			၁၇	၁၈	
၆၀		၆၆		၆၄	၆၅	၆၈			
	၈၁		၈၂	၈၃				၈၇	၈၈
၄၀		၄၆		၄၄	၄၅	၄၈			
	၅၁		၅၂				၅၇	၅၈	
၈၀		၈၆		၈၄	၈၅	၈၈			
	၉၁		၉၂	၉၃				၉၇	၉၈
၉၀		၉၆		၉၄	၉၅	၉၈			
၀၀၀									

គំរូទី១២ បើ a ជាចំនួនគត់ គឺ $a = 10x + y$ ដែល x ជាចំនួនគត់ ដែល $0 \leq x < 10$ និង $0 \leq y < 10$ គេបាន

ពិបាកៗទី ៣ ពេលខ្លួនយើងរៀន ៤៥ តែ ខ្ញុំនាំទឹក ១៧ តែ ពេលខ្លួនយើង
រៀនរៀនរៀន តើ ?

វិធីការ

ពេលខ្លួនយើងរៀន = ៤៥ តែ

ខ្ញុំនាំទឹក = + ១៧ "

ពេលខ្លួនយើងរៀន = ៤៤ "

ច្បាប់ ៤៤ តែ

+

=

តាមស៊ីប	តាមស៊ីប
	
	
	
	

គំនិតច្នៃប្រឌិត

តើទៅតាមស៊ីបរបស់យើងប្រាកដប្រជាប្រាកដ គឺ ៤ + ៧ = ១១ ខ្លួន ៤ ទៅប្រាកដ ១ ទៅ ប្រាកដតាមស៊ីបរបស់យើងប្រាកដប្រជា ៤ + ១ = ៥ តែ ១ ទៅប្រាកដ ៤

ប្រើប្រាស់ក្រដាស ៣៤

សំណួរគិតក្នុងក្រដាស

១. ៤ + ៤ = ?

៨. ៣០ + ៤ = ?

២. ១ + ៣ + ៤ = ?

៩. ៣០ + ១០ = ?

៣. ៤ + ៤ + ១ = ?

១០. ៤០ + ១០ = ?

៤. ១៤ + ១០ = ?

១១. ៤០ + ៤ = ?

៥. ១៣ + ៤ = ?

១២. ៣០ + ៤០ = ?

សំណួរគិតក្នុងក្រដាស

១. ១៤ + ១៤ = ?

៨. ៤៣ + ៤៧ = ?

໒. ໒໘ + ໑໓ = ?	໗. ໓໗ + ໒໔ = ?
໓. ໒໗ + ໑໖ = ?	໘. ໖໖ + ໑໗ = ?
໔. ໑໔ + ໒໘ = ?	໙. ໕໐ + ໒໗ = ?
໕. ໑໙ + ໒໓ = ?	໑໐. ໘໕ + ໑໒ = ?

ໂຈດບັນຫາ

໑. ນັກຮຽນຊັ້ນປະຖົມນຶ່ງມີ ໒໕ ຄົນ ຊັ້ນປະຖົມສອງມີ ໒໗ ຄົນ ໂຮມທັງສອງຊັ້ນມີຈັກຄົນ ?
 ໒. ນັກຮຽນຊັ້ນປະຖົມນຶ່ງ ປູກຕົ້ນໝາກທຸ່ງໄດ້ ໓໖ ຕົ້ນ ສ່ວນນັກຮຽນຊັ້ນປະຖົມສອງ ປູກໄດ້ ໔໕ ຕົ້ນ ໂຮມທັງໝົດມີຈັກຕົ້ນ ?
 ໓. ບ້ານໜອງຈືກມີງົວຢູ່ ໕໘ ໂຕ ບ້ານໜອງຈອກມີງົວຢູ່ ໒໕ ໂຕ ໂຮມທັງສອງບ້ານ ຈະມີງົວຈັກໂຕ ?
 ໔. ພ້ອມມີນາຢູ່ ໓໖ ໂຮ່ ຊື່ນາອີກ ໒໘ ໂຮ່ ໂຮມທັງໝົດພ້ອມມີນາຈັກໂຮ່ ?
 ໕. ມີໂກ່ຢູ່ໃນລືກ ໔໒ ໂຕ ຢູ່ນອກລືກ ໑໙ ໂຕ ໂຮມທັງໝົດມີໂກ່ຢູ່ຈັກໂຕ ?
-

ບົດທີ ໑໖

ການລົບເລກສອງຫລັກ (ທີ່ຕ້ອງຢືນ)

ຕົວຢ່າງທີ ໑
ວິທີຫາ

໒໓ - ໗ = ?

໒໓

- ໗

໑໖

ຕອບ

໑໖

ຫລັກສິບ	ຫລັກໜ່ວຍ
໑	໖

ຄຳອະທິບາຍ ໃຫ້ເອົາຫລັກໜ່ວຍກັບຫລັກໜ່ວຍລົບກັນກ່ອນ ໃນທີ່ນີ້ ໓ ບໍ່ພໍໄຫ້
໗ ຫກ໑໑ກ ຕ້ອງຢືນ ໑ ສິບຈາກຫລັກສິບນາ ຈຶ່ງເປັນ
໑໓ - ໗ = ໖ ຂຽນ ໖ ໄວ້ ຫລັກສິບເດີມເປັນ ໒ ເນື້ອ
ຖືກຢືນໄປ ໑ ກໍ່ຈົງເຫລືອ ໑ ເນື້ອບໍ່ມີໂຕລົບກໍ່ຊັກລົງນາ

ຕົວຢ່າງທີ ໒
ວິທີຫາ

໓໕ - ໑໘ = ?

໓໕

- ໑໘

໑໗

ຕອບ

໑໗

ຫລັກສິບ	ຫລັກໜ່ວຍ
໑	໗

ຄຳອະທິບາຍ ໃຫ້ເອົາຫລັກໜ່ວຍກັບຫລັກໜ່ວຍລົບກັນກ່ອນ ໃນທີ່ນີ້ ໕ ບໍ່ພໍ
ໄຫ້ ໘ ຫກ໑໑ກ ຕ້ອງຢືນ ໑ ສິບ ຈາກຫລັກສິບນາ ຈຶ່ງ

ເປັນ ໑໕ - ໘ = ໗ ຂຽນ ໗ ໄວ້ ຫລັກສິບເດີມເປັນ ໓ ເມື່ອ
ຖືກຢືນໄປ ໑ ກໍຈົງເຫລືອ ໒ ເມື່ອເອົາ ໑ ນາທັກ໑໑ກໍຈົງເຫລືອ ໑

ຕົວຢ່າງທີ ໓ ພັກຊື້ໝາ ໔໐ ໂຕ ເພາຂາຍໄປ ໑໘ ໂຕ ຈະເຫລືອ
ໝູ່ຈັກໂຕ ?

ວິທີຫາ

ພັກຊື້ໝາ - ໔໐ ໂຕ
ຂາຍໄປ - - ໑໘ "

ຈະເຫລືອໝູ່ - ໒໒ "

ຕອບ ໒໒ ໂຕ

ຫລັກສິບ	ຫລັກໜ່ວຍ
໒	໒

ຄຳອະທິບາຍ ໃຫ້ເອົາຫລັກໜ່ວຍກັບຫລັກໜ່ວຍລົບກັນກ່ອນ ໃນທີ່ນີ້ ໐ ບໍ່ພໍ
ໃຫ້ ໘ ຫລັກໜ່ວຍ ໑ ສິບຈາກຫລັກສິບໝາ ຈົ່ງເປັນ
໑໐ - ໘ = ໒ ຂຽນ ໒ ໄວ້ ຫລັກສິບເດີມເປັນ ໔ ເມື່ອ
ຖືກຢືນໄປ ໑ ກໍເຫລືອ ໓ ເມື່ອເອົາ ໑ ນາທັກ໑໑ກໍ ຈົ່ງ
ເຫລືອເປັນ ໒

ແບບເລິກຫັດທີ ໓໓

ສຳລັບຄິດໃນໃຈ

໑. ໑໐ - ໕ = ?

໖. ໕໐ - ໑໐ = ?

໒. ໒໐ - ໑໐ = ?

໗. ໗໐ - ໒໐ = ?

໓. ໑໘ - ໘ = ?

໘. ໗໐ - ໑໕ = ?

၇၁၆

୫. ୭୫ - ୭୦ = ?

৯. ৬৬ - ৯৯ = ?

၆. $60 - ၆ = ?$

90. $66 - 99 = ?$

ສຳລັບທຳລົງໃນປຶ້ມຂຽນ

୧. ଝୁ - ଗୁ = ?

៨. វិទ្យា ៥៥ ១១៣៣ ២៤

៤. ឆ័រ - ១២ = ?

ກ. ກຸນ ຫລາຍກວ່າ ໑໘ ຢູ່ທົດ

ସି. ୯୭ - ୮୩ = ?

໘. ໑໕ ໝາຍກວ່າ ໒໖ ປີທຳໃດ

៤. ៣៣ - ៧២ = ?

໙. ກຸ໋ ກັບ ແກ ຫລາຍກວ່າກັນທຳໃດ

୫. $୨୭ - ୧୯ = ?$

១០. ប៉ាទៅ ៤៧ ឆ្នាំ ១១១១ ឆ្នាំ ៤៧
 គេហទំព័រ

ໂຈດຍັນຫາ

១. ជំនាញរឿងរ៉ាវទំនើប ឆ្លង រឿង ពុទ្ធប្រវត្តិប្រើប្រាស់ ១៣ រឿង
 ត្រូវបានរៀនបង្រៀនរឿងរ៉ាវរឿង ?

6. ປຸກຜັກກາດໄວ້ ໙໑ ຕົ້ນ ເອົາໄປຂາຍເສັ້ນ ໒໘ ຕົ້ນ ຈະເຫລືອ
ຜັກກາດຢູ່ຈັກຕົ້ນ ?

ឆ. ឃើញទាប ៤ មី ប៉ី ឈើទាប ឆរ ប៉ី ផែនទាបពេញវារ្យភក់ ?

໔. ບັນກວຍໄວ້ ໓໑ ຫວີ ສຸກໄປແລ້ວ ໑໕ ຫວີ ຍັງດິບຢູ່ຈັກຫວີ ?

໕. ນັກຮຽນຊາຍຍິງໂຮມກັນມີ ໗໗ ຄົນ ເປັນນັກຮຽນຊາຍ ໔໘ ຄົນ
ຈະເປັນນັກຮຽນຍິງຈັກຄົນ ?

ບົດທີ ໑໗

ການບວກ ແລະການລົບ (ຕໍ່)

ຕົວຢ່າງທີ ໑

ວິທີທຳ

$$໖໕ - ໒໘ + ໕໖ = ?$$

໖໕

- ໒໘

ນົກ

+ ໕໖

໙໓

໙໓

ຕອບ

ວິທີຄິດ (໑)

ຫລັກໜ່ວຍ ໘ ລົບຈາກ ໕ ບໍ່ໄດ້ ຕ້ອງຢືນຫລັກສິບນຳ ໑

ໂຮມເປັນ ໑໕ ໑໕ - ໘ = ໗ ເຮົາຂຽນ ໗ ລົງ

ຫລັກສິບ ໖ ເຂົ້າຢືນໄປແລ້ວ ໑ ຈົ່ງເຫລືອ ໕

໕ - ໒ = ໓ ເຮົາຂຽນ ໓ ລົງ

(໒)

ຫລັກໜ່ວຍ ໗ + ໖ = ໑໓ ຂຽນ ໓ ລົງ ຈື່ ໑ ໄວ້

ຫລັກສິບ ໓ + ໕ = ໘ ບວກກັບ ໑ ທີ່ຈື່ໄວ້ຈື່

ເປັນ ໙ ຂຽນ ໙ ລົງ

ຕົວຢ່າງທີ ໒

ພໍ່ຄ້ານີ້ມີຂຽນຢູ່ ໙໖ ຫົວ ຂາຍໄປ ໕໘ ຫົວ ຈື່ນຳຕື່ມອີກ

໒໔ ຫົວ ເຂົາຈະມີຂຽນຢູ່ຈັກຫົວ ?

ວິທີທຳ

ພໍ່ຄ້ານີ້ມີຂຽນຢູ່ = ໙໖ ຫົວ

ວິທີທຳ

$$\begin{array}{rcll}
 \text{ພັດທະນາປັນຍາ} & = & ໙໖ & \text{ຫົວ} \\
 \text{ຂາຍໄປ} & = & - ໕໘ & \text{"} \\
 \text{ຈະເຫລືອ} & = & ໓໘ & \text{"} \\
 \text{ຊື້ນາຕື່ມອີກ} & = & + ໒໔ & \text{"} \\
 \text{ເຂົາຈົງມີ} & = & ໖໒ & \text{"}
 \end{array}$$

$$\underline{\underline{\text{ຕອບ}}} \quad ໖໒ \quad \text{ຫົວ}$$

ແບບເລິກຫັດທີ ໓໔

ສຳລັບທຳລົງໃນປັນຍາ

$$໑. \quad ໑໓ + ໒໕ - ໙ = ?$$

$$໒. \quad ໒໒ - ໑໓ + ໑໕ = ?$$

$$໓. \quad ໑໑ + ໑໙ - ໑໕ = ?$$

$$໔. \quad ໑໙ - ໘ + ໑໘ = ?$$

$$໕. \quad ໒໕ - ໙ + ໑໕ = ?$$

$$໖. \quad ໑໗ + ໒໔ - ໑໒ = ?$$

໗. ພັດທະນາ ມີ໓ ໂຕ ຂາຍໄປ ໑໘ ໂຕ ຊື້ນາອີກ ໑໖ ໂຕ
ພັດທະນາຈັກໂຕ ?

໘. ຂ້ອຍຂາຍໄຂ່ໄກ່ໄດ້ເງິນ ໒໘ ກີບ ຂາຍໄຂ່ເປັດໄດ້ ໑໕
ກີບ ຊື້ເຂົ້າໝ ໑໔ ກີບ ຂ້ອຍເຫລືອເງິນຈັກກີບ ?

໙. ທ້າວແສງມີເງິນໃນອອນສິນ ໑໖ ກີບ ຖອນອອກ ໗ ກີບ
ແລ້ວຝາກຕື່ມອີກ ໑໔ ກີບ ລາວຈົງມີເງິນໃນອອນສິນທັໝົດ ?

ກຸຜ

ແບບເລິກຫັດທີ ໓໕

ສຳລັບຄິດໃນໃຈ

໑. ຈົງຫາຜົນບວກຂອງໂຕເລກຕາມແຖວນອນ ແລະແຖວຢືນ ແລ້ວ
ໃສ່ຄຳຕອບລົງໃນຕາຮາງທີ່ວ່າງ

໑໒	໘	໗	=
໗	໑໒	໘	=
໘	໗	໑໒	=

໒. ຈົງຫາໂຕເລກໃສ່ລົງເທິງຈຳ ເພື່ອໃຫ້ຜົນບວກ ຂອງທຸກແຖວ
ໄດ້ເປັນ ໑໙

$$໑໐ + ໖ + \text{---} = ໑໙$$

$$໑໑ + \text{---} + ໖ = ໑໙$$

$$໑໒ + ໔ + \text{---} = ໑໙$$

$$\text{---} + ໑໓ + ໕ = ໑໙$$

ສຳລັບຫຳລົງໃນປຶ້ມຂຽນ

໑. ໒໒ + ໓໓ + ໔໔ = ?

໒. ໗໗ - ໕໕ - ໑໑ = ?

໓. ໑໒ + ໖໘ - ໒໓ = ?

໔. ໒໗ - ໑໙ + ໓໘ = ?

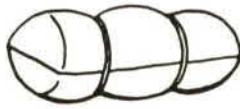
បំណាច់ ១២

ການນັບເທື່ອລະ ໑ ປົກກະຕິເຮົານັບຕໍ່ເທື່ອລະ ໑ ສິຕິເທື່ອລະ ໑ ດັ່ງນີ້

၆ ၄ ၆ ၇ ၉၀ ၉၆

	=	২
	=	২
  	=	৬
   	=	৮
    	=	১০
     	=	১২

ຂອງລາງຢ່າງກ່ຽວກັນເປັນຄູ່ ເຊັ່ນ ເຂົ້າໝົນໜຶ່ງມີ ໒ ຝາ ເຂົ້າຕົ້ມ
ມັດໜຶ່ງມີ ໒ ກີບ ຄົນກໍມີ ໒ ແຂນ ມີ ໒ ຂາ

ການນັບເທື່ອລະ ມື້ ຖ້າມີຂອງຂໜາດນ້ອຍ ລາງເທື່ອແນ່ນຈາກນັບເທື່ອລະ ມື້
ເພື່ອຈະນັບຂາຍໄດ້ໄວ ຄົນນັບເທື່ອລະ ມື້ ດັ່ງນີ້

ມີ	໖	໙	໑໒	໑໕	໑໘
ເທື່ອໜຶ່ງ	ເທື່ອທີສອງ	ເທື່ອທີສາມ	ເທື່ອທີສີ່	ເທື່ອທີຫ້າ	ເທື່ອທີຫົກ

- ມີ

- ໖

- ໙

- ໑໒

- ໑໕

- ໑໘

ການນັບເທື່ອລະ ໔ ລາງເທື່ອແມ່ຄຳກັນບຂອງຂາຍ ເທື່ອລະ ໔ ຖ້າຫາກ
ເປັນຂອງນ້ອຍ ຯ ຄືນັບຕົ້ນເທື່ອລະ ໔ ດັ່ງນີ້

໔ ໘ ໑໒ ໑໖ ໒໐ ໒໔

ເທື່ອທີໜຶ່ງ ເທື່ອທີສອງ ເທື່ອທີສາມ ເທື່ອທີສີ່ ເທື່ອທີຫ້າ ເທື່ອທີຫົກ

= ໔

= ໘

= ໑໒

= ໑໖

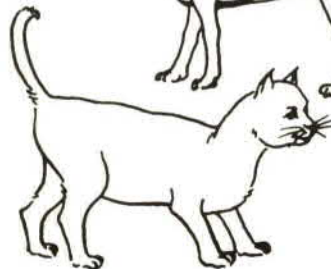
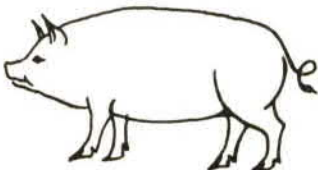
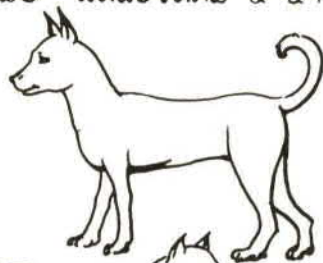
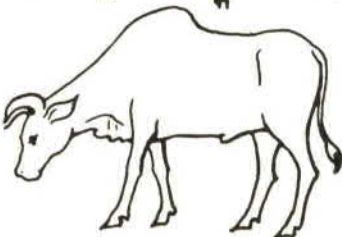

= ໒໐

໒໔

ສັງເກດ ງົວ ຜູ ຜາ ແນວ ແຕ່ລະໂຕກໍ່ມີ ໔ ຂ້າ

ຕົວຢ່າງທີ ໑ ນັບເທື່ອລະ ໒ ໄດ້ ໕ ເທື່ອ ໂຮມກັນເປັນທໍາໃດ ?

ວິທີຫາ

ຕອບ ໑໐

ວິທີຄິດ ເທື່ອທຳອິດ ຕັ້ງຕົ້ນດ້ວຍ ໒ ເທື່ອທີສອງເປັນ ໔ ເທື່ອ
ທີສາມເປັນ ໖ ເທື່ອທີສີ່ເປັນ ໘ ເທື່ອທີຫ້າເປັນ ໑໐

ຕົວຢ່າງທີ ໒ ນັບເທື່ອລະ ໓ ໄດ້ ໔ ເທື່ອ ຈະເປັນທໍາໃດ ?

ວິທີຫາ

ຕອບ ໑໒

ວິທີຄິດ ນັບເທື່ອທຳອິດໄດ້ ໓ ເທື່ອທີສອງເປັນ ໖ ເທື່ອທີສາມ
ເປັນ ໙ ເທື່ອທີສີ່ເປັນ ໑໒

ຕົວຢ່າງທີ ໓ ນັບພາກນາວເທື່ອລະ ໔ ໝວຍ ໔ ເທື່ອ ຈະໄດ້ພາກນາວ
ຈັກໝວຍ ?

ວິທີຫາ

ຕອບ ໑໖ ໝວຍ

ວິທີຄິດ ນັບເທື່ອທຳອິດໄດ້ ໔ ໝວຍ ເທື່ອທີສອງເປັນ ໘ ໝວຍ
ເທື່ອທີສາມເປັນ ໑໒ ໝວຍ ເທື່ອທີສີ່ເປັນ ໑໖ ໝວຍ

ແບບເລິກຫັດທີ ໓໖

ຈັງຕົ້ນເລກທີ່ເສັ້ນໄປໄຫ້ຖືກຕ້ອງ

໒.	໑໒	໑໔	-----	໑໘	໒໐
໓.	໔	-----	໘	-----	໑໒
໔.	໑໒	໑໕	-----	໑໑	໒໔
໕.	໓	໖	-----	໑໒	໑໕
໖.	໒໐	-----	-----	໒໖	໒໗
໗.	໑໔	໑໘	໒໒	-----	-----
໘.	-----	໓໓	໓໖	໓໙	-----
໙.	໘	໑໒	-----	໒໐	-----
໑໐.	-----	໒໔	໒໘	໓໒	-----
໑໑.	໔໐	໔໔	-----	-----	໕໖
໑໒.	໕໐	-----	໕໘	-----	໖໖

ແບບເລິກຫັດທີ ນົກ

ໄຫ້ນັກຮຽນຄິດ ແລ້ວໃສ່ຄຳຕອບລົງເທິງຈຳ

໑. ຈົ່ງຕື່ມເລກຄູ່ໄຫ້ຄຳຕອບ

໒ ໔ ---- ໘ ໑໐ ---- ໑໔ ---- ໑໘ ໒໐

໒. ເຂົ້າໝົດ ໒ ຄູ່ ມີ ----- ຜ້າ
໓. ເຂົ້າໝົດ ໓ ມັດ ມີ ----- ກີບ
໔. ຄົນ ໕ ຄົນ ມີຂາ ----- ຂາ
໕. ເສື້ອ ໓ ໂຕ ມີແຂນ ----- ແຂນ
໖. ໂສ້ງ ໔ ໂຕ ມີຂາ ----- ຂາ
໗. ງົວ ໕ ຄູ່ ມີ ----- ໂຕ
໘. ຄົນ ໘ ຄົນ ມີຫູ ----- ຫູ
໙. ໄມ້ ໖ ແຜ່ນ ມີ ----- ໜ້າ
໑໐. ໄມ້ ໗ ທ່ອນ ມີປາຍ ----- ປາຍ
໑໑. ຈຶ່ງນັບເທື່ອລະນຶ່ງ ຕຳກກ ໓ ໄປອີກ ໗ ເທື່ອ
ມີ -----
໑໒. ຈຶ່ງນັບເທື່ອລະສອງ
໒ ----- ໖ ----- ໑໐ ----- ໑໔ ----- ໑໘
໑໓. ຈຶ່ງນັບເທື່ອລະສາມ
໓ ----- ໙ ----- ໑໕ ----- ໒໑ ----- ໒໗
໑໔. ຈຶ່ງນັບເທື່ອລະສີ່
໔ ----- ໑໒ ----- ໒໐ ----- ໒໘ ----- ໓໖
໑໕. ຈຶ່ງນັບເທື່ອລະສອງໄປ ໘ ເທື່ອ -----
໑໖. ຈຶ່ງນັບເທື່ອລະສາມໄປ ໖ ເທື່ອ -----
໑໗. ຈຶ່ງນັບເທື່ອລະສີ່ໄປ ໗ ເທື່ອ -----
໑໘. ງົວ ໔ ໂຕ ມີຂາ ----- ຂາ
໑໙. ຜູ ໓ ໂຕ ມີຂາ ----- ຂາ

໒໐. ບວກເຂົ້າເທື່ອລະສອງ ໕ ເທື່ອ ຈະໄດ້ _____
໒໑. ບວກເຂົ້າເທື່ອລະສາມ ໔ ເທື່ອ ຈະໄດ້ _____
໒໒. ບວກເຂົ້າເທື່ອລະສີ່ ໓ ເທື່ອ ຈະໄດ້ _____
໒໓. ແນວ ໓ ໂຕ ມີຂາ _____ ຂາ
໒໔. ນັບໄຂ່ເທື່ອລະຄູ່ ໘ ເທື່ອ ຈະເປັນໄຂ່ _____ ໝວຍ
໒໕. ຂ້ອຍປຸກຕົ້ນໄມ້ໄດ້ນີ້ລະ ໓ ຕົ້ນ ຖ້າປຸກ ໒ ນີ້ຈະໄດ້ _____ ຕົ້ນ
໒໖. ຂ້ອຍເອົາເງິນໄປຝາກ໑໐໐໐ສິນເດືອນລະ ໔ ກີບ ຖ້າເອົາ
ໄປຝາກຢູ່ ໓ ເດືອນ ຈະເປັນເງິນ _____ ກີບ
໒໗. ນ້ອງຂ້ອຍອ່ານທັງສີ່ໄດ້ນີ້ລະ ໒ ໃບ ຖ້າອ່ານຢູ່ ໖ ນີ້ ຈະໄດ້
ທັງພຶດ _____ ໃບ
໒໘. ເກັບໄຂ່ເປັດຈາກລຶກໄດ້ນີ້ລະ ໓ ໝວຍ ຖ້າເກັບຢູ່ ໔ ນີ້ ຈະ
ໄດ້ໄຂ່ເປັດ _____ ໝວຍ
໒໙. ຂາຍໝາກຟ້າວໄດ້ນີ້ລະ ໓ ໝວຍ ຖ້າຂາຍຢູ່ ໕ ນີ້ ກໍຈະໄດ້
ໝາກຟ້າວ _____ ໝວຍ
໓໐. ຂ້ອຍປຸກຕົ້ນໝາກຫຸ່ງໄດ້ນີ້ລະ ໔ ຕົ້ນ ຂ້ອຍປຸກຢູ່ ໔ ນີ້ ຈະເປັນ
ທັງພຶດ _____ ຕົ້ນ

ບົດທີ ໑໙

ການແບ່ງສ່ວນ

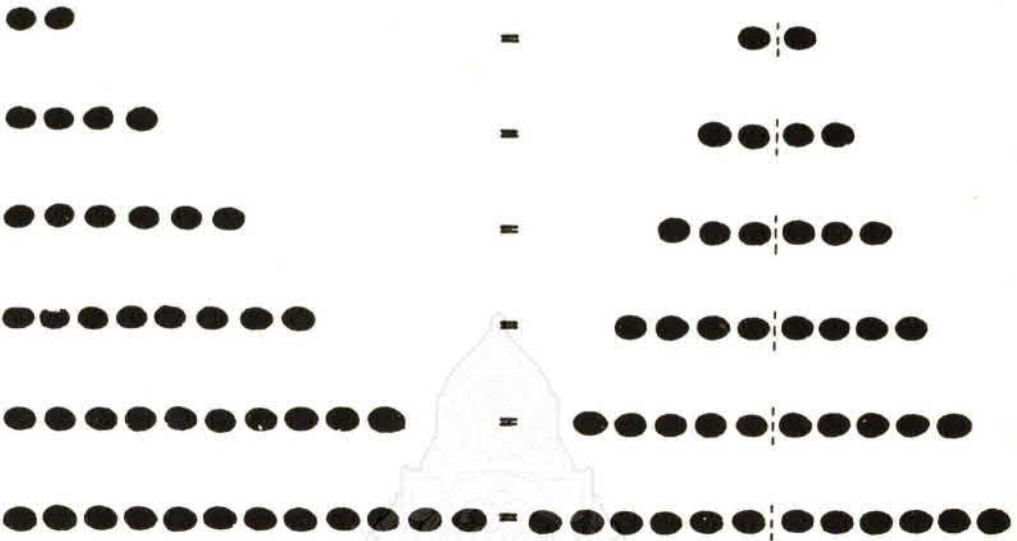
ການແບ່ງ໑໑ກເປັນສອງສ່ວນ ຖ້າມີໝາກກ້ຽງຢູ່ໜ່ວຍນຶ່ງ ຕ້ອງການ
ກິນສອງຄົນ ກໍຕ້ອງແບ່ງໝາກກ້ຽງ໑໑ກເປັນ ສອງເຄື່ອງ ຖ້າເຮົາແບ່ງ
໑໑ກເປັນສອງເຄື່ອງທໍ່ ກັນແລ້ວ ເຮົາກໍເອີ້ນວ່າ ແບ່ງ໑໑ກເປັນສອງສ່ວນ
ທໍ່ ກັນ ຫລື ເອີ້ນວ່າ ແບ່ງເຄິ່ງ

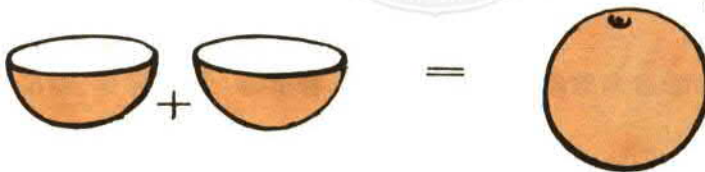
ເຮົາສາມາດແບ່ງສິ່ງຂອງ໑໑ກເປັນ ສອງສ່ວນທໍ່ ກັນ ຫລືແບ່ງເຄິ່ງໄດ້ສະເໝີ
ເວັ້ນ ແບ່ງເຄິ່ງໄມ້ ແບ່ງເຄິ່ງໝາກນາວ ແບ່ງເຄິ່ງເຂົ້າໝົນ ເປັນຕົ້ນ

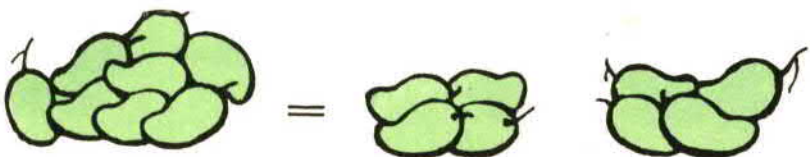
ເນື້ອນີທັງຫລາຍອັນຢູ່ໂຮມກັນ ເຊັ່ນນີ້ໄຂ່ເປັດຢູ່ກອງນຶ່ງ ເຮົາກໍ
ສາມາດແບ່ງເຊັ່ນໄດ້ ດັ່ງແບ່ງເຊັ່ນໄຂ່ເປັດຂອງແຕ່ລະກອງຕໍ່ໄປນີ້

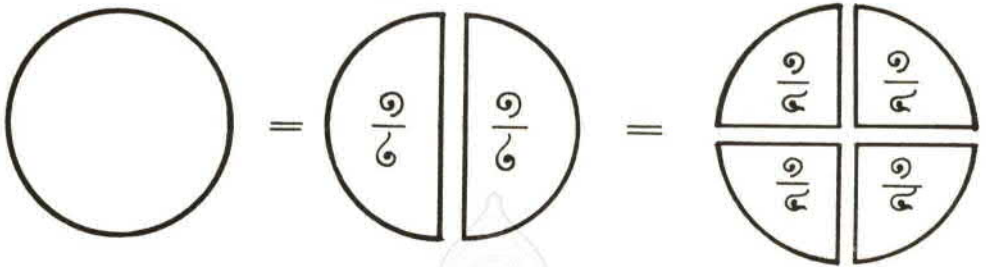
ໄຫ້ສັງເກດວ່າ ເຊັ່ນ + ເຊັ່ນ = ເຕັມ
ແຕ່ລະເຊັ່ນນັ້ນ ເອີ້ນວ່າ ໑ ໃນ ໒ ຫລື $\frac{1}{2}$

ສັງເກດ ຖ້າເຮົາຈັບອອກມາຈາກກອງໃຫຍ່ ເທື່ອລະສອງ ແລ້ວວາງເປັນ ໒
ກອງ ຯ ລະ ໑ ທຳເລື້ອຍໄປ ຈົນກອງໃຫຍ່ພົດ ເຮົາກໍຈະໄດ້ຂອງ
ເປັນ ໒ ກອງທໍ່ ຯ ກັນ

ການແບ່ງອອກເປັນສີ່ສ່ວນທໍ່ ກັນ ເມື່ອເຮົາຜ່າໝາກນາວອອກເປັນ ໒ ສ່ວນທໍ່ ກັນ ຫລືແບ່ງເຖິງແລ້ວ ເຮົາກໍອາດແບ່ງແຕ່ລະເຖິງນັ້ນອອກເປັນ ໒ ສ່ວນທໍ່ ກັນໄດ້ອີກ ໂຮມແລ້ວກໍຈະເປັນ ໔ ສ່ວນທໍ່ ກັນ ແຕ່ລະສ່ວນ ເອີ້ນວ່າ ໑ ໃນ ໔ ຫລື $\frac{1}{4}$

ເຮົາສາມາດແບ່ງສິ່ງຂອງຕ່າງ ກໍ ອອກເປັນ ໔ ສ່ວນທໍ່ ກັນໄດ້ດັ່ງນີ້

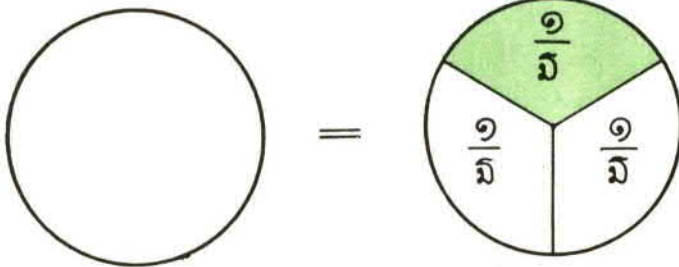

ສິ່ງເກດ ຖ້າເຮົາຈັບອອກມາຈາກກອງໃຫຍ່ເທື່ອລະ ໔ ແລ້ວວາງເປັນ ໔ ກອງ ກໍ ລະ ໑ ຫຼາຍໄປເລື້ອຍ ກໍ ຈົນກອງໃຫຍ່ພົດ ເຮົາກໍຈະໄດ້ ຂອງເປັນ ໔ ກອງທໍ່ ກັນ

ການແບ່ງອອກເປັນສາມສ່ວນທີ່ ຯ ກັນ

ແຕ່ລະສ່ວນເອີ້ນວ່າ $\frac{1}{3}$ ໃນ n ຫລື $\frac{1}{n}$

ເຮົາສາມາດແບ່ງສິ່ງຂອງອອກເປັນ n ສ່ວນທີ່ ຯ ກັນໄດ້ເຊັ່ນ

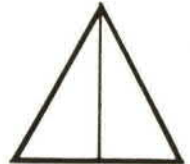
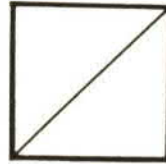
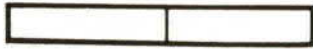
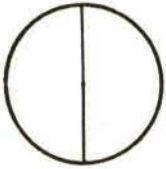

ສັງເກດ ຖ້າເຮົາຈັບອອກມາຈາກກອງໃຫຍ່ເທື່ອລະ n ແລ້ວວາງໄວ້ເປັນ
 n ກອງ ຯ ລະ $\frac{1}{n}$ ຫາໄປເລື້ອຍ ຯ ຈົນກອງໃຫຍ່ພົດ ເຮົາກໍຈະ
 ໄດ້ຂອງເປັນ n ກອງທີ່ ຯ ກັນ

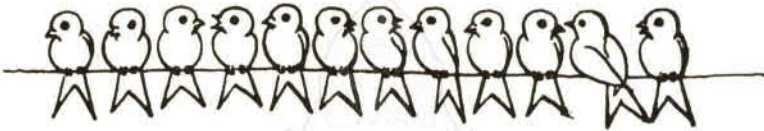

ແບບເລິກຫັດທີ ມີ໘

໑. ຈົ່ງໃສ່ສີເຄິ່ງວົງມົນ ເຄິ່ງໄມ້ບັນທັດ ເຄິ່ງສີ່ລ່ຽມ ແລະເຄິ່ງສາມລ່ຽມ

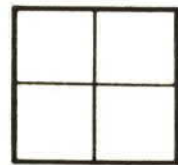
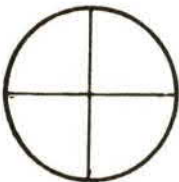
໒. ຈົ່ງໃສ່ສີນົກເຄິ່ງຝູງ ແລະໃສ່ຄຳຕອບລົງເທິງຈຳ

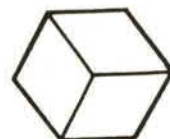
ນົກທັງໝົດມີ _____ ໂຕ

ນົກເຄິ່ງຝູງມີ _____ ໂຕ

໓. ຈົ່ງໃສ່ສີ ໑ ໃນ ໔ ສ່ວນ ຂອງຮູບຕໍ່ໄປນີ້

໔. ຈົ່ງໃສ່ສີ ໑ ໃນ ໓ ສ່ວນ ຂອງຮູບຕໍ່ໄປນີ້

ຕົວຢ່າງທີ ໑ ແບ່ງເງິນ ໘ ກີບ ໑໐ກເປັນ ໒ ສ່ວນທໍ່ ຯ ກັນ ຈະໄດ້
ຄົນລະທໍ່ໄດ ?

ວິທີທຳ ຕອບ ໄດ້ຄົນລະ ໔ ກີບ

ຫວນສອບ ຂີດເສັ້ນລົງໄປ ໘ ເສັ້ນ ແລ້ວຂີດເສັ້ນຂວາງຜ່ານເທິງອະລະ ໒
ເສັ້ນໄປເລື້ອຍ ຯ ຈົນພົດ ເສັດແລ້ວນັບເບິ່ງວ່າມີເສັ້ນຂວາງ
ຢູ່ຈັກເສັ້ນ ໄດ້ທໍ່ໄດແນ່ນຜົນຮັບ

໑	໒	໓	໔	໕	໖	໗	໘
+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +
໑	໒	໓	໔				

ຕົວຢ່າງທີ ໒ ມີພາກນ່ວງຢູ່ ໙ ໜ່ວຍ ຖ້າແບ່ງ໑໐ກເປັນ ໓ ກອງທໍ່ ຯ ກັນ
ຈະໄດ້ກອງລະຈັກໜ່ວຍ ?

ວິທີທຳ ຕອບ ໄດ້ກອງລະ ໓ ໜ່ວຍ

ຫວນສອບ ຂີດເສັ້ນລົງໄປ ໙ ເສັ້ນ ແລ້ວຂີດເສັ້ນຂວາງຜ່ານເທິງອະລະ ໓
ເສັ້ນໄປເລື້ອຍ ຯ ຈົນພົດ ເສັດແລ້ວນັບເບິ່ງວ່າ ມີເສັ້ນຂວາງ
ຢູ່ຈັກເສັ້ນ ໄດ້ທໍ່ໄດແນ່ນຜົນຮັບ

໑	໒	໓	໔	໕	໖	໗	໘	໙
+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +	+ / +
໑			໒				໓	

ຕົວຢ່າງທີ ໓ ມີປື້ມຂຽນຢູ່ ໑໖ ຫົວ ແບ່ງໄຫ້ຄົນ ໔ ຄົນ ຯ ລະຫໍ່ ຯ ກັນ
ຈະໄດ້ຄົນລະຈັກຫົວ ?

ວິທີທຳ

ຕອບ ໄດ້ຄົນລະ ໔ ຫົວ

ທວນສອບ ຂີດເສັ້ນລົງໄປ ໑໖ ເສັ້ນ ແລ້ວຂີດເສັ້ນຂວາງຜ່ານເທື່ອລະ
໔ ເສັ້ນໄປເລື້ອຍ ຯ ຈົນໝົດ ເສັດແລ້ວນັບເບິ່ງວ່າ ມີເສັ້ນ
ຂວາງຢູ່ຈັກເສັ້ນ ໄດ້ທຳໃດແນ່ນຜົນຮັບ

໑ ໒ ໓ ໔ ໕ ໖ ໗ ໘ ໙ ໑໐ ໑໑ ໑໒ ໑໓ ໑໔ ໑໕ ໑໖
 + + + + + + + + + + + + + + + +
 ໑ ໒ ໓ ໔

ແບບເລິກຫັດທີ ໓໙

ສຳລັບຄິດໃນໃຈ ແລະໃສ່ຄຳຕອບລົງເທິງຈຳ

໑. ເງິນ ໒ ກີບ ແບ່ງເຊິ່ງໄດ້ _____ ກີບ
໒. ໝາກນ່ວງ ໔ ໝ່ວຍ ແບ່ງເປັນ ໔ ສ່ວນໄດ້ສ່ວນລະ _____ ໝ່ວຍ
໓. ຄວາຍ ໖ ໂຕ ແບ່ງເຊິ່ງໄດ້ _____ ໂຕ
໔. ປື້ມຂຽນ ໘ ຫົວ ແບ່ງເຊິ່ງໄດ້ _____ ຫົວ
໕. ສິດຳ ໓ ແຫ່ງ ແບ່ງໄຫ້ຄົນ ໓ ຄົນ ຈະໄດ້ຄົນລະ _____ ແຫ່ງ

ສຳລັບຫຳລົງໃນປື້ມຂຽນ ແລ້ວສະແດງວິທີທວນສອບໃຫ້ເບິ່ງນຳ

໑. ແບ່ງເງິນ ໑໒ ກີບ ໄຫ້ຄົນ ໒ ຄົນ ຯ ລະຫໍ່ ຯ ກັນ ຈະໄດ້
ຄົນລະຈັກກີບ ?

໒. ມີໄກ່ຢູ່ ໙ ໂຕ ຖ້າແບ່ງ ໑໑ກເປັນ ໓ ຜູ້ ຯ ລະຫໍ່ ຯ ກັນ
ຈະໄດ້ຜູ້ລະຈັກໂຕ ?
 ໓. ເງິນ ໘ ກີບ ຖ້າແບ່ງ ໑໑ກເປັນ ໔ ສ່ວນ ຯ ລະຫໍ່ ຯ ກັນ
ຈະໄດ້ສ່ວນລະຈັກກີບ ?
 ໔. ໄຂ່ເປັດ ໑໒ ໝວຍ ຖ້າແບ່ງເປັນ ໔ ກອງ ຯ ລະຫໍ່ ຯ ກັນ
ຈະໄດ້ກອງລະຈັກໝວຍ ?
 ໕. ຖ້າຕ້ອງການແບ່ງໝາກນ່ວງ ໖ ໝວຍ ໃຫ້ແກ່ຄົນ ໓ ຄົນ ຯ ລະ
ຫໍ່ ຯ ກັນ ຈະໄດ້ຄົນລະຈັກໝວຍ ?
 ໖. ມີໝາກຂຽບຢູ່ ໑໒ ໝວຍ ຕ້ອງການແບ່ງເປັນ ໓ ກອງ ຯ ລະ
ຫໍ່ ຯ ກັນ ຈະໄດ້ກອງລະຈັກໝວຍ ?
 ໗. ແບ່ງປື້ມຂຽນ ໑໖ ຫົວ ໃຫ້ແກ່ຄົນ ໔ ຄົນ ຯ ລະຫໍ່ ຯ ກັນ
ຈະໄດ້ຄົນລະຈັກຫົວ ?
 ໘. ເງິນ ໑໔ ກີບ ຖ້າແບ່ງເຄິ່ງແລ້ວ ຈະໄດ້ເຄິ່ງລະຈັກກີບ ?
 ໙. ເງິນ ໑໘ ກີບ ຖ້າແບ່ງໃຫ້ຄົນ ໒ ຄົນ ຯ ລະຫໍ່ ຯ ກັນ ຈະ
ໄດ້ຄົນລະຈັກກີບ ?
 ໑໐. ໝາກຟ້າວ ໑໕ ໝວຍ ຖ້າແບ່ງເປັນ ໓ ກອງ ຯ ລະຫໍ່ ຯ ກັນ
ຈະໄດ້ກອງລະຈັກໝວຍ ?
-

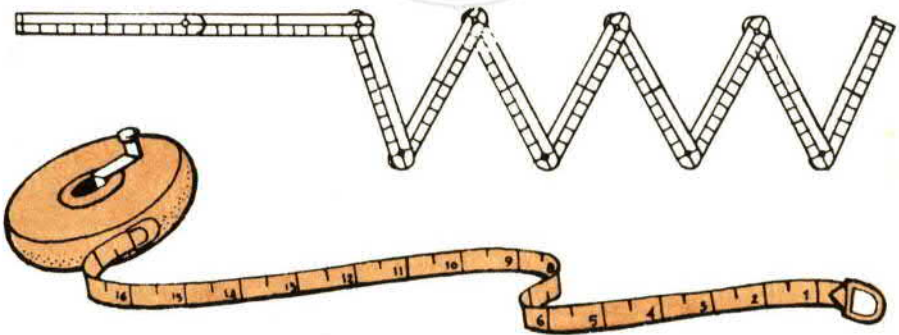
ບົດທີ ໒໐

ການແທກ ແລະ ການຊັງ

ການແທກ

ໃນການແທກລວງຍາວຂອງສິ່ງໃດ ເຮົາມີເຄື່ອງສຳລັບແທກຢູ່ຫລາຍຢ່າງ ທີ່ນິຍົມໃຊ້ກັນຢູ່ໃນປະເທດເຮົາ ກໍມີ ໄມ້ເພັດ ແລະ ເຊືອກເພັດ ເປັນຕົ້ນ

ສັງເກດ ໂຕເລກທີ່ເຫັນຢູ່ເທິງເຊືອກເພັດນັ້ນ ຈະເປັນໂຕເລກຝຣັ່ງ ດັ່ງນີ້

I 2 3 4 5 6 7 8 9 10 ເຊິ່ງຂຽນເປັນ

ໂຕເລກລາວໄດ້ດັ່ງນີ້ ໑ ໒ ໓ ໔ ໕ ໖ ໗ ໘ ໙ ໑໐

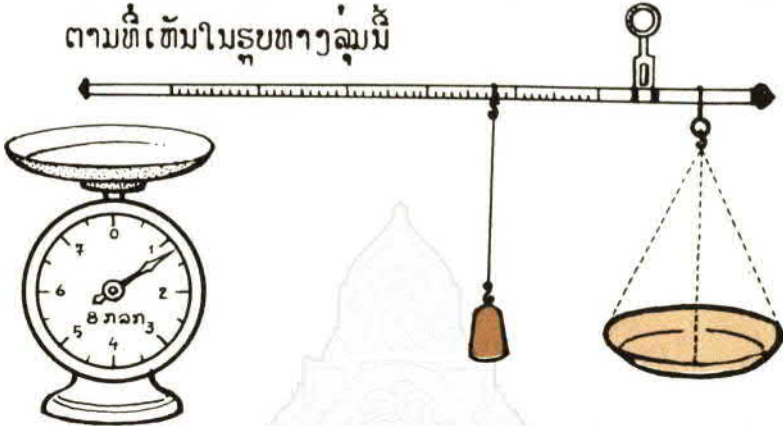
ແບບເລິກຫັດທີ ໔໐

ນັກຮຽນຈົ່ງແທກລວງຍາວຂອງສິ່ງຕ່າງ ໆ ໃນຕາຮາງທາງລຸ່ມນີ້ ແລ້ວ
ບັນທຶກໄວ້ ລວງຍາວສ່ວນທີ່ເກີນເນັດ ເຊິ່ງແທກແລ້ວບໍ່ເຄິ່ງ ໑ ເນັດ ກໍ
ໃຫ້ບອກວ່າ ປາຍ ເຊັ່ນ ໒ ເນັດປາຍ ຫລື ໑໕ ເນັດປາຍ ເປັນຕົ້ນ

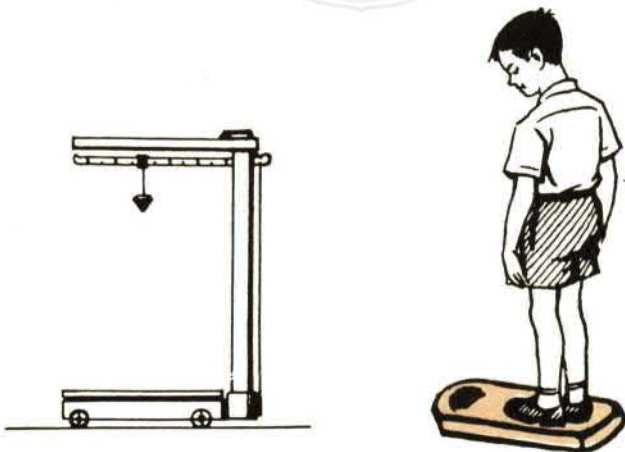
ຮາຍການ	ເນັດ
ໂຕະນາຍຄຣູຍາວ	
ໂຕະນາຍຄຣູກວ້າງ	
ໂຕະນາຍຄຣູສູງ	
ໂຕະນາຍຄຣູຍາວ	
ໂຕະນາຍຄຣູກວ້າງ	
ກະດານດຳຍາວ	
ກະດານດຳກວ້າງ	
ໂຮງຮຽນຍາວ	
ໂຮງຮຽນກວ້າງ	

ການຊຶ້ງ

ຖ້າເຮົາຢາກຮູ້ວ່າ ໂຕເຮົາ ສັດ ຫລື ສິ່ງຂອງຕ່າງ ໆ ຫມັກທໍາໃດ ເຮົາກໍມີເຄື່ອງສຳລັບຊຶ້ງ ເຊິ່ງເພິ່ນເອີ້ນວ່າ ຊິງ ຊິງມີຫລາຍ ຊະນິດ ບາງຊະນິດກໍໃຊ້ສຳລັບຊຶ້ງຂອງທີ່ຫມັກຫລາຍຢ່າງໃດ ເຊັ່ນ ຊິງຈີ່ນ ຊິງຜັກ ຊິງຟາກໄມ້ຕ່າງ ໆ ເພິ່ນກໍນິຍົມໃຊ້ ຊິງ ຕາມທີ່ເຫັນໃນຮູບທາງລຸ່ມນີ້

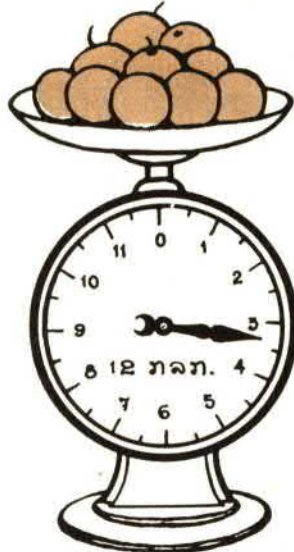

ຖ້າເພິ່ນຕ້ອງການຊຶ້ງຂອງທີ່ຫມັກຫລາຍ ໆ ເຊັ່ນ ຊິງຄົງເຂົ້າ ຫລື ຊິງຄົນ ເພິ່ນກໍໃຊ້ ຊິງ ຕາມຮູບທາງລຸ່ມນີ້

ຮູບທີ ໑

ຮູບທີ ໒

ຊິງແນວນີ້ ມີຈານສຳລັບໄສ່ຂອງຢູ່ເທິງ ຖ້າຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຊິງຂອງມີແຕ່
ຈານເປົ່າ ໆ ເຂັ້ມກໍຈະຊື່ຢູ່ທີ່ເລກ ໐ ເມື່ອເຮົາເອົາຂອງໄສ່ແລ້ວ ເຂັ້ມກໍ
ຈະຍ້າຍໄປ ເຂັ້ມເຊົາຢູ່ບ່ອນໃດ ກໍອ່ານນຳໜັກຊື່ທີ່ເຂັ້ມນັ້ນຊື່ ໂຕເລກທີ່ເຫັນ
ຢູ່ໜ້າປັດ ຈະບອກນຳໜັກເປັນ ກິໂລກຣາມ ເຊັ່ນ

ໃນຮູບທີ ໑ ຂອງໜັກ ໓ ກິໂລກຣາມ

ໃນຮູບທີ ໒ ເຮົາຈະເຫັນວ່າ ເຂັ້ມເລີຍເລກ ໓ ໄປອີກ

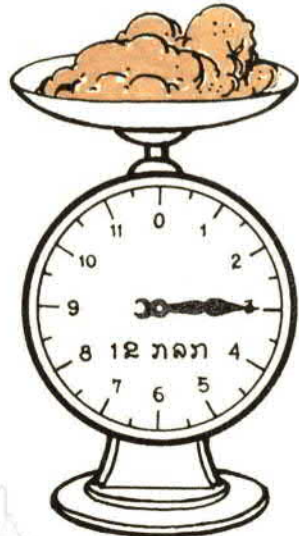
ແຕ່ຍັງບໍ່ທັນເຖິງເລກ ໔ ຈຶ່ງເປັນຂອງໜັກ ໓ ກິໂລກຣາມປາຍ

ສັງເກດ ໂຕເລກທີ່ເຫັນຢູ່ເທິງຊິງນັ້ນຈະເປັນໂຕເລກຜຳຮ້າງ ດັ່ງນີ້

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
໑	໒	໓	໔	໕	໖	໗	໘	໙	໑໐

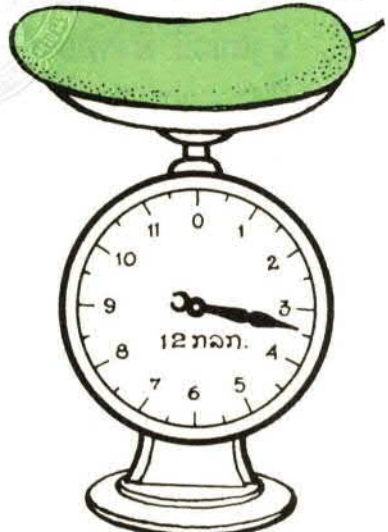
ແບບເລິກຫັດທີ ໔໑

ຈຶ່ງບອກນ້ຳໜັກ ຂອງທີ່ຊຶ່ງຢູ່ເທິງຊິງ

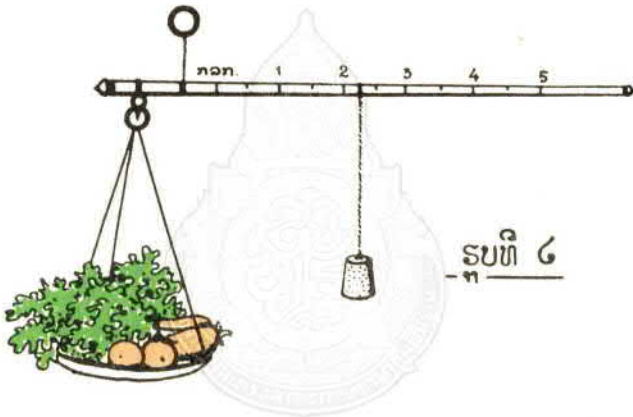
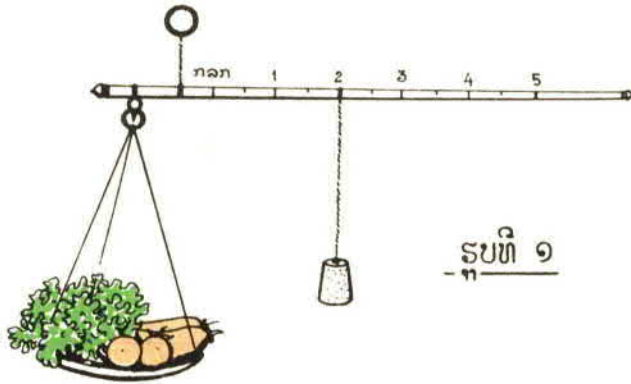
ຊື່ນໝູ່ໜັກ.....ກິໂລກຣາມ

ຊື່ນງົວໜັກ.....ກິໂລກຣາມ

ໝາກກ້ວງໜັກ.....

ໝາກໂຕ່ນໜັກ.....

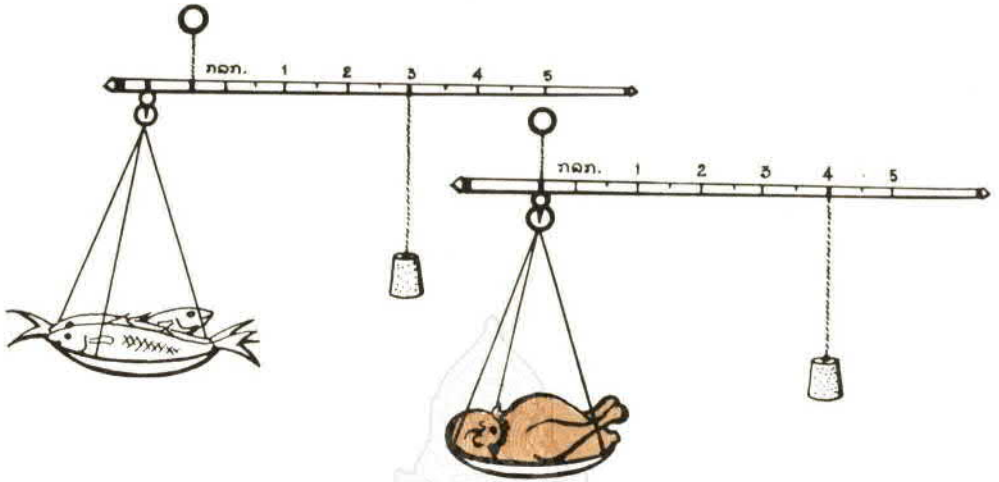
ຊິງແນວນີ້ ເວລາຊິງກໍເອົາຂອງໃສ່ຈານ ແລ້ວເລື່ອນ ພາກໂຕນ ໄປ
ຕາມການຊິງ ກະວ່າຖ້າຍົກການຊິງຂຶ້ນດ້ວຍຫ່ວງທາງເທິງແລ້ວ ການຊິງຈະ
ຢູ່ຫ່ວງ ໂດຍມີເຂັມຊື່ຢູ່ກາງ ແລະການຊິງກໍບໍ່ຍົກຂຶ້ນ ຫລືອ່ຽງລົງ ແລ້ວເຮົາ
ຈັບພາກໂຕນໄວ້ ໃຫ້ອານນຳໝັກ ຕາມທີ່ພາກໂຕນຢູ່ ໂຕເລກທີ່ເຫັນຢູ່ເທິງ
ການຊິງຈະບອກນຳໝັກເປັນກິໂລກຣາມ

ໃນຮບທີ ໑ ຂອງໝັກ ໒ ກິໂລກຣາມ

ໃນຮບທີ ໒ ຂອງໝັກ ໒ ກິໂລກຣາມປາຍ

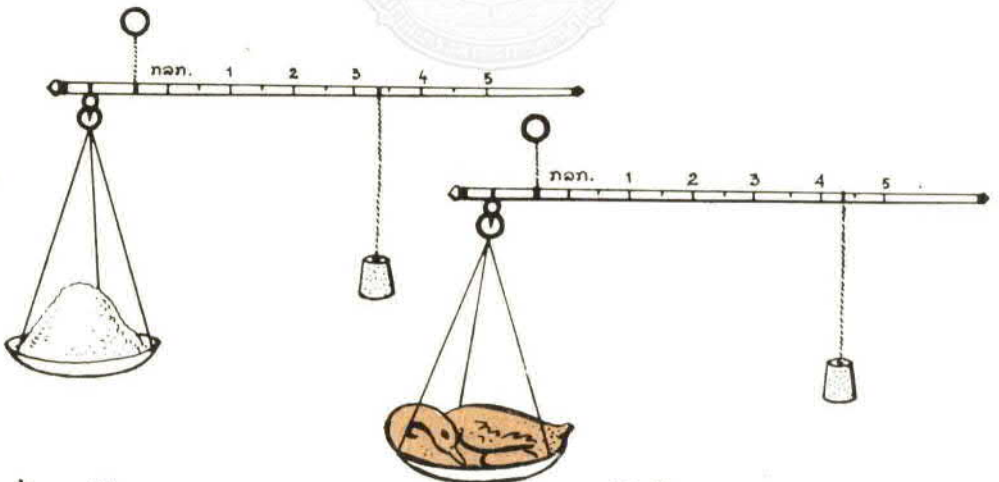
ແບບເລິກຫັດທີ ໔໒

ຈົ່ງບອກນ້ຳໜັກ ຂອງທີ່ຊຶ່ງຢູ່ເທິງຊິງ

ປາໜັກ _____ ກິໂລກຣາມ

ເກໜັກ _____ ກິໂລກຣາມ

ນ້ຳຕານໜັກ _____

ເປັດໜັກ _____

ແບບເລິກຫັດທີ ໔໓

ນັກຮຽນຈ້າງຫັດບັນທຶກນ້ຳໝັກຂອງຕົນເອງ ລົງໃນຕາຣາງທາງລຸ່ມນີ້

ບັນທຶກນ້ຳໝັກ

ຂອງ _____
 ເກີດເມື່ອວັນທີ _____ ເດືອນ _____ ພ.ສ. _____ ອາຍຸ _____
 ຮຽນຊັ້ນປະຖົມປີທີ ໑ ພ.ສ. _____

ເທື່ອທີ	ເນື້ອ	ນ້ຳໝັກ	ພາບເຫດ
໑			
໒			
໓			
໔			
໕			
໖			
໗			

ຕົວຢ່າງທີ ໑ ຊີ້ຊີ້ນງົວມາ ໑໕ ກິໂລກຣາມ ແລ້ວແບ່ງຂາຍໄປເສັງ ໘
ກິໂລກຣາມ ຈະເຫລືອຊີ້ນງົວຢູ່ທ້າໃດ ?

<u>ວິທີທຳ</u>	ຊີ້ຊີ້ນງົວມາ	=	໑໕	ກິໂລກຣາມ
	ແບ່ງຂາຍໄປເສັງ	=	<u>- ໘</u>	"
	ຈະເຫລືອຊີ້ນງົວຢູ່	=	<u>໗</u>	"
	<u>ຕອບ</u>		໗	ກິໂລກຣາມ

ຕົວຢ່າງທີ ໒ ທາງຈາກບ້ານຂ້ອຍໄປໂຮງຮຽນບາວ ໙໒ ແມັດ ແລະຈາກ
ບ້ານຂ້ອຍໄປບ້ານລຸງຂ້ອຍບາວ ໕໕ ແມັດ ທາງເສັ້ນໃດ
ບາວກວ່າກັນທ້າໃດ ?

<u>ວິທີທຳ</u>	ທາງຈາກບ້ານຂ້ອຍໄປໂຮງຮຽນບາວ	=	໙໒	ແມັດ
	ທາງຈາກບ້ານຂ້ອຍໄປບ້ານລຸງຂ້ອຍບາວ	=	<u>- ໕໕</u>	"
	ຈາກບ້ານຂ້ອຍໄປໂຮງຮຽນບາວກວ່າ	=	<u>໓໗</u>	"
	<u>ຕອບ</u>		໓໗	ແມັດ

ແບບເລິກຫັດທີ ໔໔

ສຳລັບຄິດໃນໃຈ

໑. ຊີ້ນຳຕາມມາ ໕ ກິໂລກຣາມ ເອົາເຮັດເຂົ້າໝົມໄປ ໒ ກິໂລກຣາມ
ຈະເຫລືອນຳຕາມຢູ່ທ້າໃດ ?
໒. ຊີ້ຊີ້ນງົວມາ ໘ ກິໂລກຣາມ ຊີ້ຊີ້ນໝູມາ ໑໐ ກິໂລກຣາມ ໂຮມ

ເປັນຈັກກິໂລກຣາມ ?

໓. ມີຜ້າຢູ່ ໑໕ ແມັດ ເອົາໄປຕັດເສື້ອ ໓ ແມັດ ຈະເຫລືອຜ້າ
ຢູ່ຈັກແມັດ ?
໔. ຂາຍເກືອໄປເທື່ອທຳອິດ ໕ ກິໂລກຣາມ ຕໍ່ມາຂາຍໄປອີກ ໑໐
ກິໂລກຣາມ ຂ້ອຍຂາຍໄປທັງໝົດທຳໃດ ?
໕. ເຊືອກ ໑໕ ແມັດ ບາວກວ່າເຊືອກ ໕ ແມັດ ຢູ່ທຳໃດ ?

ສຳລັບທຳລົງໃນປຶ້ມຂຽນ

໑. ອ້າຍຂ້ອຍໜັກ ໓໕ ກິໂລກຣາມ ຂ້ອຍໜັກ ໒໕ ກິໂລກຣາມ ອ້າຍ
ຂ້ອຍໜັກກວ່າຂ້ອຍທຳໃດ ?
໒. ເດີ່ນກວ້າງ ໕໐ ແມັດ ບາວ ໙໕ ແມັດ ຢາກຮູ້ວ່າດ້ານບາວ
ບາວກວ່າດ້ານກວ້າງທຳໃດ ?
໓. ຄຸນິນເສັ້ນນຶ່ງບາວ ໗໕ ແມັດ ອີກເສັ້ນນຶ່ງບາວ ໒໐ ແມັດ ຖ້າ
ຂ້ອຍຍ່າງໄປຕາມຄຸນິນທັງ ໒ ເສັ້ນນີ້ ຂ້ອຍຕ້ອງຍ່າງໄກທຳໃດ ?
໔. ຊີ້ເຊືອກເທື່ອລະ ໔ ແມັດ ຢູ່ ໕ ເທື່ອ ຈະເປັນເຊືອກບາວ
ທັງໝົດຈັກແມັດ ?
໕. ຊີ້ນຳຕາມເທືອລະ ໓ ກິໂລກຣາມ ຢູ່ ໓ ເທື່ອ ຈະໄດ້ນຳຕາມ
ທັງໝົດຈັກກິໂລກຣາມ ?
໖. ເຊືອກເສັ້ນທຳອິດບາວ ໑໘ ແມັດ ຊີ້ນຳອີກເສັ້ນນຶ່ງບາວ ໓໒ ແມັດ
ຖ້າເອົາ ໒ ເສັ້ນມາຕັ້ກັນ ຈະໄດ້ເຊືອກບາວຈັກແມັດ ?
໗. ທາງຈາກບ້ານຂ້ອຍໄປໂຮງຮຽນບາວ ໔໕ ແມັດ ຖ້າຍ່າງໄປແລ້ວ
ຍ່າງກັບຄືນມາ ຂ້ອຍຈະຍ່າງໄດ້ທາງທັງໝົດຈັກແມັດ ?

໘. ຂ້ອຍກັບນ້ອງຂ້ອຍຂຶ້ນຊຶ່ງເທິງຊິງໄຫຍ່ ໂຮມກັນໝັກ ໔໒ ກິໂລກຣາມ
 ຖ້າຂ້ອຍຊຶ່ງຜູ້ດຽວໝັກ ໒໕ ກິໂລກຣາມ ຢາກຊາບວ່ານ້ອງຂ້ອຍຈະ
 ໝັກທຳໄດ ?
໙. ໂຮງຮຽນຂ້ອຍສູງ ໓໐ ແມັດ ແຕ່ເສົາທຸງຂອງໂຮງຮຽນຕຳກວ່າ
 ໂຮງຮຽນຢູ່ ໕ ແມັດ ຢາກຮູ້ວ່າເສົາທຸງສູງທຳໄດ ?
໑໐. ພໍ່ຂ້ອຍມີນ້ຳໝັກ ໕໕ ກິໂລກຣາມ ຂ້ອຍມີນ້ຳໝັກ ໒໕ ກິໂລກຣາມ
 ຢາກຮູ້ວ່າພໍ່ຂ້ອຍກັບຂ້ອຍໝັກໂຮມກັນ ເປັນຈັກກິໂລກຣາມ ?

ບົດທີ ໒໑

ເງິນກີບ

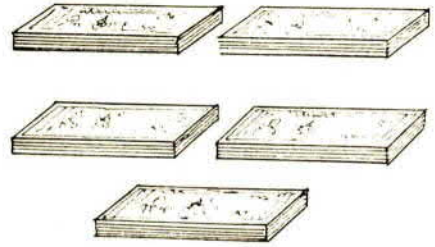
ທະນະບັດໂບລະໜ້າກີບ ໑ ໂບ ມີຄ່າທັກຍ ທະນະບັດໂບລະນຶ່ງກີບ ໕ ໂບ

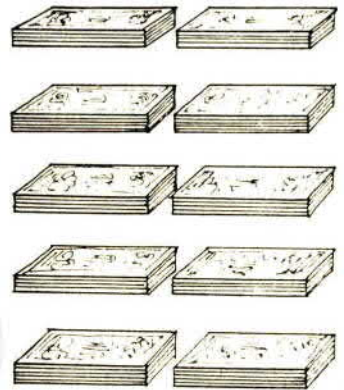
ທະນະບັດໂບລະສິບກີບ ໑ ໂບ ມີຄ່າທັກຍ ທະນະບັດໂບລະນຶ່ງກີບ ໑໐ ໂບ

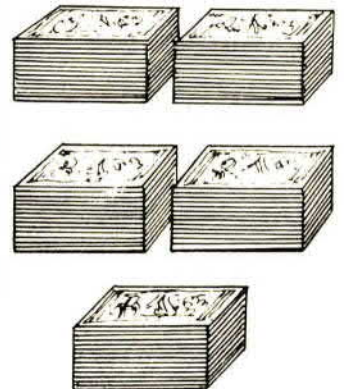
ທະນະບັດໂບລະຊາວກີບ ໑ ໂບ ມີຄ່າທັກຍ ທະນະບັດໂບລະນຶ່ງກີບ ໒໐ ໂບ

ທະນະບັດໂບລະທ້າສິນກີບ ໑ ໂບ ມີຄ່າທັກຍ ທະນະບັດໂບລະນຶ່ງກີບ ໕໐ ໂບ

ທະນະບັດໂບລະຮ້ອຍກີບ ໑ ໂບ ມີຄ່າທັກຍ ທະນະບັດໂບລະນຶ່ງກີບ ໑໐໐ ໂບ

ທະນະບັດໂບລະທ້າຮ້ອຍກີບ ໑ ໂບ ມີຄ່າທັກຍ ທະນະບັດໂບລະນຶ່ງກີບ ໕໐໐ ໂບ

ສັງເກດ

໕	ກີບ	ມີຄ່າທຳກັບ	ທະນະບັດໂບລະທ້າກີບ	໑	ໂບ
໑໐	ກີບ	ມີຄ່າທຳກັບ	ທະນະບັດໂບລະທ້າກີບ	໒	ໂບ
		"	ທະນະບັດໂບລະສິບກີບ	໑	ໂບ
໒໐	ກີບ	ມີຄ່າທຳກັບ	ທະນະບັດໂບລະທ້າກີບ	໔	ໂບ
		"	ທະນະບັດໂບລະສິບກີບ	໒	ໂບ
		"	ທະນະບັດໂບລະຊາວກີບ	໑	ໂບ
໕໐	ກີບ	ມີຄ່າທຳກັບ	ທະນະບັດໂບລະທ້າກີບ	໑໐	ໂບ
		"	ທະນະບັດໂບລະສິບກີບ	໕	ໂບ
		"	ທະນະບັດໂບລະທ້າສິບກີບ	໑	ໂບ
໑໐໐	ກີບ	ມີຄ່າທຳກັບ	ທະນະບັດໂບລະທ້າສິບກີບ	໒	ໂບ
		"	ທະນະບັດໂບລະຮ້ອຍກີບ	໑	ໂບ
໒໐໐	ກີບ	ມີຄ່າທຳກັບ	ທະນະບັດໂບລະຮ້ອຍກີບ	໒	ໂບ
		"	ທະນະບັດໂບລະສອງຮ້ອຍກີບ	໑	ໂບ
໕໐໐	ກີບ	ມີຄ່າທຳກັບ	ທະນະບັດໂບລະຮ້ອຍກີບ	໕	ໂບ

ແບບເລິກຫັດທີ ໔໕

ສຳລັບຄິດໄລ່ໃນໃຈ ແລ້ວໃສ່ຄຳຕອບລົງເທິງຈຳ

໑. ທະນະບັດໂບລະຫ້າກີບ ແລກທະນະບັດໂບລະເື່ອງກີບໄດ້ _____ ໂບ
໒. ທະນະບັດໂບລະຫ້າສິບກີບ ແລກທະນະບັດໂບລະສິບກີບໄດ້ _____ ໂບ
໓. ທະນະບັດໂບລະຊາວກີບ ແລກທະນະບັດໂບລະສິບກີບໄດ້ _____ ໂບ
໔. ທະນະບັດໂບລະສິບກີບ ແລກທະນະບັດໂບລະຫ້າກີບໄດ້ _____ ໂບ
໕. ທະນະບັດໂບລະຊາວກີບ ແລກທະນະບັດໂບລະຫ້າກີບໄດ້ _____ ໂບ
໖. ທະນະບັດໂບລະຮ້ອຍກີບ ແລກທະນະບັດໂບລະຫ້າສິບກີບໄດ້ _____ ໂບ
໗. ທະນະບັດໂບລະຫ້າສິບກີບ ແລກທະນະບັດໂບລະຫ້າກີບໄດ້ _____ ໂບ
໘. ໗໕ ກີບ + ໑໕ ກີບ = _____ ກີບ
໙. ໘໐ ກີບ + ໑໐ ກີບ = _____ ກີບ
໑໐. ໕໐ ກີບ - ໒໕ ກີບ = _____ ກີບ
໑໑. ໖໐ ກີບ - ໒໐ ກີບ = _____ ກີບ
໑໒. ໗໕ ກີບ - ໑໕ ກີບ = _____ ກີບ
໑໓. ໖໕ ກີບ - ໓໐ ກີບ = _____ ກີບ
໑໔. ໒໕ ກີບ + ໑໕ ກີບ = _____ ກີບ
໑໕. ໘໐ ກີບ - ໕໐ ກີບ = _____ ກີບ
໑໖. ໗໐ ກີບ + ໒໕ ກີບ = _____ ກີບ
໑໗. ໘໕ ກີບ + ໑໐ ກີບ = _____ ກີບ
໑໘. ທະນະບັດໂບລະສິບກີບ ໓ ໂບ ມີຄ່າທັງໝົດ ໂບລະເື່ອງກີບ _____ ໂບ
໑໙. ທະນະບັດໂບລະຫ້າກີບ ໓ ໂບ ມີຄ່າທັງໝົດ ໂບລະເື່ອງກີບ _____ ໂບ

ຕົວຢ່າງ ທະນະບັດໂບລະຊາວກີບ ໒ ໂບ ກັບທະນະບັດໂບລະສິບກີບ ໓ ໂບ
ໂຮມກັນເປັນຈັກກີບ ?

ວິທີທຳ

$$\begin{array}{rclcl}
 \text{ທະນະບັດໂບລະຊາວ ໒ ໂບ} & = & ໒໐ + ໒໐ & = & ໔໐ \text{ ກີບ} \\
 \text{ທະນະບັດໂບລະສິບ ໓ ໂບ} & = & ໑໐ + ໑໐ + ໑໐ & = & + ໓໐ \text{ ກີບ} \\
 \text{ໂຮມກັນເປັນ} & & & = & \underline{\underline{໗໐}} \text{ ກີບ} \\
 & & & \underline{\underline{ຕອບ}} & ໗໐ \text{ ກີບ}
 \end{array}$$

ແບບເລິກຫັດທີ ໔໖

ສຳລັບຄິດໃນໃຈ

໑. ທະນະບັດໂບລະຫ້າກີບ ໑ ໂບ ກັບໂບລະສິບກີບ ໑ ໂບ ໂຮມກັນ
ເປັນຈັກກີບ ?
໒. ທະນະບັດໂບລະຫ້າກີບ ໓ ໂບ ເປັນຈັກກີບ ?
໓. ທະນະບັດໂບລະສິບກີບ ໑ ໂບ ກັບໂບລະຫ້າກີບ ໑ ໂບ ໂຮມກັນ
ເປັນຈັກກີບ ?
໔. ທະນະບັດໂບລະຊາວກີບ ໑ ໂບ ກັບໂບລະຫ້າກີບ ໑ ໂບ ໂຮມກັນ
ເປັນຈັກກີບ ?
໕. ທະນະບັດໂບລະຊາວກີບ ໑ ໂບ ກັບໂບລະສິບກີບ ໑ ໂບ ໂຮມກັນ
ເປັນຈັກກີບ ?

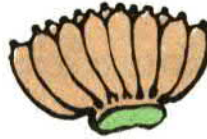
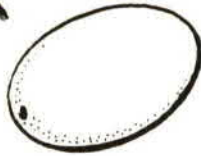
ສຳລັບທຳລົງໃນປຶ້ມຂຽນ

໑. ທະນະບັດໂບລະຊາວກີບ ໒ ໂບ ກັບໂບລະຫ້າກີບ ໓ ໂບ
ໂຮມກັນເປັນຈັກກີບ ?
໒. ທະນະບັດໂບລະຊາວກີບ ໓ ໂບ ກັບໂບລະຫ້າກີບ ໔ ໂບ
ໂຮມກັນເປັນຈັກກີບ ?
໓. ທະນະບັດໂບລະສິບກີບ ໔ ໂບ ກັບໂບລະຫ້າກີບ ໒ ໂບ
ໂຮມກັນເປັນຈັກກີບ ?
໔. ຂ້ອຍມີເງິນຢູ່ ໕໐ ກີບ ເອົາໄປຊື້ຂອງເສັ້ນ ໑໕ ກີບ
ຂ້ອຍເຫລືອເງິນຢູ່ຈັກກີບ ?
໕. ຂ້ອຍມີເງິນຢູ່ ໗໒ ກີບ ເອົາໄປຝາກອອນສິນ ໑໖ ກີບ
ຂ້ອຍເຫລືອເງິນຢູ່ຈັກກີບ ?

ບົດທີ ໒໒

ການຊື້ຂອງ ແລະ ຂາຍຂອງ

ຕົວຢ່າງທີ ໑

ຂ້ອຍຊື້ໝາກນັດໜ່ວຍນຶ່ງ ຮາຄາ ໑໐ ກີບ ໝາກແຕງໜ່ວຍນຶ່ງ ຮາຄາ ໕ ກີບ ຂ້ອຍຊື້ຂອງໝົດເງິນທັໝົດ ?

ວິທີຫາ

ໝາກນັດໜ່ວຍນຶ່ງ ຮາຄາ	=	໑໐	ກີບ
ໝາກແຕງໜ່ວຍນຶ່ງ ຮາຄາ	=	+ ໕	ກີບ
ເປັນເງິນທັງໝົດ	=	<u>໑໕</u>	ກີບ
	<u>ຕອບ</u>	໑໕	ກີບ

ຕົວຢ່າງທີ ໒

ຂາຍໝາກນັດ ໓ ໜ່ວຍ ຮາຄາໜ່ວຍລະ ໑໐ ກີບ ແລະຂາຍໝາກໂມ ໓ ໜ່ວຍ ຮາຄາໜ່ວຍລະ ໒໐ ກີບ ຈະໄດ້ເງິນທັງໝົດຈັກກີບ ?

ວິທີຫາ

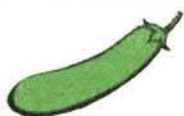
ໝາກນັດ ໓ ໜ່ວຍ ຮາຄາ	=	໑໐+໑໐+໑໐	=	໓໐	ກີບ
ໝາກໂມ ໓ ໜ່ວຍ ຮາຄາ	=	໒໐+໒໐+໒໐	=	+ ໖໐	ກີບ
ເປັນເງິນທັງໝົດ	=		=	<u>໙໐</u>	ກີບ
	<u>ຕອບ</u>			໙໐	ກີບ

ແບບເລີກຫັດທີ ໔໗

ສຳລັບຄິດໃນໃຈ ແລ້ວໃສ່ຄຳຕອບລົງເທິງຈຳ

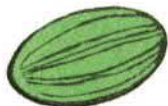
ໝາກນາວ
ໜ່ວຍລະ ໑ ກີບ

ໝາກເຂືອ
ໜ່ວຍລະ ໒ ກີບ

ຜັກກາດຕົ້ນລະ ໓ ກີບ

ໝາກແຕງ
ໜ່ວຍລະ ໔ ກີບ

ໄຂ່ເປັດ
ໜ່ວຍລະ ໕ ກີບ

໑. ໝາກນາວ ໒ ໜ່ວຍ ຮາຄາ _____ ກີບ

໒. ໝາກນາວ ໔ ໜ່ວຍ ຮາຄາ _____ ກີບ

໓. ໝາກເຂືອ ໔ ໜ່ວຍ ຮາຄາ _____ ກີບ

໔. ໝາກເຂືອ ໓ ໜ່ວຍ ຮາຄາ _____ ກີບ

໕. ຜັກກາດ ໓ ຕົ້ນ ຮາຄາ _____ ກີບ

໖. ຜັກກາດ ໒ ຕົ້ນ ຮາຄາ _____ ກີບ

໗. ໝາກແຕງ ໒ ໜ່ວຍ ຮາຄາ _____ ກີບ

໘. ໝາກແຕງ ໓ ໜ່ວຍ ຮາຄາ _____ ກີບ

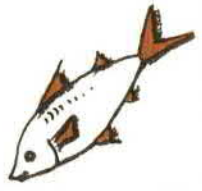
໙. ໄຂ່ເປັດ ໓ ໜ່ວຍ ຮາຄາ _____ ກີບ

໑໐. ໄຂ່ເປັດ ໒ ໜ່ວຍ ຮາຄາ _____ ກີບ

ສຳລັບທຳລົງໃນປຶ້ມຂຽນ

໑. ຊີ້ໝາກນາວ ໒ ໝ່ວຍ ກັບໝາກເຂືອ ໓ ໝ່ວຍ ເປັນເງິນຈັກກີບ ?
໒. ຊີ້ໝາກເຂືອ ໒ ໝ່ວຍ ກັບໝາກນາວ ໑ ໝ່ວຍ ເປັນເງິນຈັກກີບ ?
໓. ຊີ້ຜັກກາດ ໑ ຕົ້ນ ກັບໝາກແຕງ ໒ ໝ່ວຍ ເປັນເງິນຈັກກີບ ?
໔. ຂາຍໄຂ່ເປັດ ໒ ໝ່ວຍ ກັບໝາກນາວ ໒ ໝ່ວຍ ເປັນເງິນຈັກກີບ ?
໕. ຂາຍໝາກແຕງ ໓ ໝ່ວຍ ກັບໝາກເຂືອ ໒ ໝ່ວຍ ເປັນເງິນຈັກກີບ ?

ແບບເລິກຫັດທີ ໔໘

ໝໍ້ໄມ້ມັດລະ໒ກີບ	<p>ໝາກຖົ່ວຍາວ
ມັດລະ໓ກີບ</p> | <p>ກ້ວຍນ້ຳ
ຫວີລະ໕ກີບ</p> | <p>ປາໂຕລະ໑໐ກີບ</p> |
|---|--|---|--|

ສຳລັບຄິດໃນໃຈ ແລ້ວໃສ່ຄຳຕອບລົງເທິງຈຳ

໑. ໝໍ້ໄມ້ ໔ ມັດ ຮາຄາ _____ ກີບ
໒. ໝາກຖົ່ວຍາວ ໓ ມັດ ຮາຄາ _____ ກີບ
໓. ກ້ວຍນ້ຳ ໒ ຫວີ ຮາຄາ _____ ກີບ
໔. ປາ ໔ ໂຕ ຮາຄາ _____ ກີບ
໕. ໝາກຖົ່ວຍາວ ໑ ມັດ ກັບ
ໝໍ້ໄມ້ອີກ ໑ ມັດ ຮາຄາ _____ ກີບ

ສຳລັບທຳລົງໃນປຶ້ມຂຽນ

໑. ຂາຍປາໄປ ໒ ໂຕ ກັບກ້ວຍນ້ຳອີກ ໒ ຫວີ ຈະໄດ້ເງິນ ທັງໝົດທຳໄດ ?
໒. ຂາຍໝາກຖ້ວຍາວໄປ ໓ ມັດ ແລະໝໍ້ໄມ້ອີກ ໔ ມັດ ຈະໄດ້ ເງິນມາທຳໄດ ?
໓. ຂາຍໝໍ້ໄມ້ ໕ ມັດ ໝາກຖ້ວຍາວ ໒ ມັດ ແລະກ້ວຍນ້ຳອີກ ໒ ຫວີ ຈະໄດ້ເງິນທັງໝົດທຳໄດ ?
໔. ຂາຍກ້ວຍນ້ຳໄປ ໔ ຫວີ ກັບປາອີກ ໒ ໂຕ ຈະໄດ້ເງິນ ທັງໝົດທຳໄດ ?
໕. ຂາຍປາໄປ ໕ ໂຕ ກັບໝາກຖ້ວຍາວ ໕ ມັດ ແລະໝໍ້ໄມ້ອີກ ໕ ມັດ ຈະໄດ້ເງິນທັງໝົດທຳໄດ ?

ແບບເລິກຫັດທີ ໔໙

ສຳລັບຄິດໃນໃຈ ແລ້ວໃສ່ຄຳຕອບລົງເທິງຈຳ

ສ່ວນແຫ່ງລະ ໕ ກີບ

ປຶ້ມຂຽນຫົວລະ ໑໐ ກີບ

໑. ສ່ວນ ໒ ແຫ່ງ ຣາຄາ ກີບ

໒. ປຶ້ມຂຽນ ໒ ຫົວ ຣາຄາ ກີບ

໓. ປຶ້ມຂຽນ ໓ ຫົວ ຣາຄາ ກີບ

ປຶ້ມອ່ານຫົວລະ ໒໐ ກີບ

໔. ປຶ້ມອ່ານ ໒ ຫົວ ຣາຄາ _____ ກີບ

໕. ປຶ້ມອ່ານ ໓ ຫົວ ຣາຄາ _____ ກີບ

ສຳລັບຫຳລັງໃນປຶ້ມຂຽນ

໑. ຊື່ປຶ້ມຂຽນຫົວໜຶ່ງຣາຄາ ໑໐ ກີບ ແລະປຶ້ມອ່ານອີກຫົວໜຶ່ງຣາຄາ ໒໐ ກີບ ຈະໝົດເງິນໄປທັໝົດ ?
໒. ຊື່ສັດກຳ ໒ ແຫ່ງ ຯ ລະ ໕ ກີບ ແລະປຶ້ມອ່ານ ໒ ຫົວ ຯ ລະ ໒໐ ກີບ ຈະໝົດເງິນໄປຈັກກີບ ?
໓. ຊື່ປຶ້ມຂຽນ ໒ ຫົວ ຯ ລະ ໑໐ ກີບ ກັບປຶ້ມອ່ານ ໒ ຫົວ ຯ ລະ ໒໐ ກີບ ຈະເປັນເງິນທັງໝົດຈັກກີບ ?
໔. ຊື່ປຶ້ມຂຽນ ຣາຄາຫົວລະ ໑໐ ກີບ ນາ ໓ ຫົວ ກັບປຶ້ມອ່ານ ຣາຄາ ຫົວລະ ໒໐ ກີບ ນາ ໒ ຫົວ ຈະເປັນເງິນທັງໝົດທັໝົດ ?
໕. ຊື່ສັດກຳ ໓ ແຫ່ງ ຣາຄາແຫ່ງລະ ໕ ກີບ ກັບປຶ້ມຂຽນ ໓ ຫົວ ຣາຄາຫົວລະ ໑໐ ກີບ ຈະເປັນເງິນທັງໝົດຈັກກີບ ?

ບົດທີ ໒໓

ການແລກ ແລະການຫອນເງິນ

ຕົວຢ່າງ ທະນະບັດໂບລະຊາວກີບ ໓ ໂບ ໂບລະສິບກີບ ໒ ໂບ ແລະ
ໂບລະຫ້າກີບ ໑ ໂບ ຈະແລກທະນະບັດໂບລະນຶ່ງກີບໄດ້ຈັກໂບ ?

ວິທີຫາ

ທະນະບັດໂບລະຊາວກີບ ໓ ໂບ = $໒໐+໒໐+໒໐$ = ໖໐ ກີບ

ທະນະບັດໂບລະສິບກີບ ໒ ໂບ = $໑໐+໑໐$ = + ໒໐ ກີບ

ໂຮມ = ໘໐ ກີບ

ທະນະບັດໂບລະຫ້າກີບ ໑ ໂບ = + ໕ ກີບ

ໂຮມທັງໝົດ = ໘໕ ກີບ

ຕອບ ແລກທະນະບັດໂບລະນຶ່ງກີບໄດ້ ໘໕ ໂບ

ສັງເກດ ການແລກເງິນນັ້ນ ໃຫ້ເງິນເຂົ້າໄປທຳໄດ້ ກໍຈະໄດ້ຄືນມາທັນນ
ເປັນແຕ່ພຽງວ່າປ່ຽນຊະນິດຂອງທະນະບັດໄປທັນນ

ແບບເຝິກຫັດທີ ໕໐

໑. ທະນະບັດໂບລະຫ້າສິບກີບ ໑ ໂບ ກັບໂບລະສິບກີບ ໒ ໂບ ຈະ
ແລກໂບລະກີບໄດ້ຈັກໂບ ?

໒. ທະນະບັດໂບລະຊາວກີບ ໔ ໂບ ຈະແລກໂບລະກີບໄດ້ຈັກໂບ ?

໓. ທະນະບັດໂບລະສິບກີບ ໙ ໂບ ຈະແລກໂບລະກີບໄດ້ຈັກໂບ ?
໔. ທະນະບັດໂບລະຫ້າສິບກີບ ໑ ໂບ ແລະໂບລະຊາວກີບ ໒ ໂບ ຈະແລກໂບລະກີບໄດ້ຈັກໂບ ?
໕. ທະນະບັດໂບລະຊາວກີບ ໒ ໂບ ກັບໂບລະສິບກີບ ໓ ໂບ ແລະ ໂບລະຫ້າກີບ ໔ ໂບ ຈະແລກໂບລະກີບໄດ້ຈັກໂບ ?

ຕົວຢ່າງ ຂາຍຂອງຮາຄາ ໘ ກີບ ຜູ້ຊື້ໄຫທະນະບັດໂບລະຊາວກີບມາ
ຈະຕ້ອງທອນໄຫເຂົ້າທໍໄດ ?

ວິທີຫາ ຜູ້ຊື້ໄຫທະນະບັດໂບລະຊາວກີບມາ ຈົ່ງເປັນ = ໒໐ ກີບ
ຂອງຮາຄາ = - ໘ ກີບ
ຈະຕ້ອງທອນໄຫເຂົ້າ = ໑໒ ກີບ

ຕອບ ຕ້ອງທອນ ໑໒ ກີບ

ສັງເກດ ວິທີທອນເງິນ ກໍຄືເອົາຮາຄາຊື້ ລົບອອກຈາກເງິນທີ່ໄຫໄປ
ຫລື ສຳລັບຜູ້ຂາຍກໍເອົາຮາຄາຂາຍ ລົບອອກຈາກເງິນທີ່
ຜູ້ຊື້ເຂົ້າໄຫມາ

ແບບເລິກຫັດທີ ໕໑

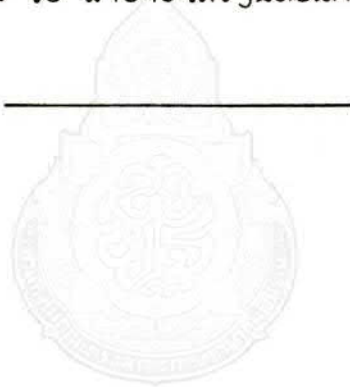
໑. ຂ້ອຍຊື້ຂອງຮາຄາ ໒໐ ກີບ ໄຫທະນະບັດໂບລະຫ້າສິບກີບແກ່ຜູ້ຂາຍ
ຂ້ອຍຈະໄດ້ຮັບເງິນທອນຈົນມາທໍໄດ ?
໒. ຂາຍຂອງໄປຮາຄາ ໔໕ ກີບ ເຂົ້າໄຫທະນະບັດໂບລະຊາວກີບມາ

ນີ້ ໃບ ຈະຕ້ອງທອນຄືນໄປໄຫ້ເຂົາທ່າໄດ ?

ນີ້. ຂາຍໄຂ່ເປັດໄປ ເປັນເງິນ ໖໕ ກີບ ເຂົາໄຫ້ທະນະບັດໃບລະ
ຊາວກີບໝາ ນີ້ ໃບ ກັບໃບລະສິບກີບໝາອີກ ໑ ໃບ ຈະຕ້ອງ
ທອນຄືນໄປໄຫ້ເຂົາທ່າໄດ ?

໔. ພ້ອມຊື້ຊື້ນຶ່ງໝາ ຮາຄາ ໖໕ ກີບ ໄດ້ເງິນທອນໝາ ໕ ກີບ
ພ້ອມໄຫ້ເງິນຜູ້ຂາຍໄປທ່າໄດ ?

໕. ທ່າວສີທອງຊື້ຂອງໝົດເງິນໄປ ໒໑ ກີບ ໄຫ້ທະນະບັດໃບລະສິບກີບ
ແກ່ຜູ້ຂາຍໄປ ນີ້ ໃບ ລາວຈະໄດ້ເງິນທອນຄືນໝາທ່າໄດ ?

ປຶ້ມເຫລັ້ມນີ້ ພິມແຈກເດັກນັກຮຽນລາວລ້າໆ

ພຣະຣາຊອານາຈັກລາວ

ແຜນທີ່ປົກຄຸມ

--- ເຂດແດນປະເທດ	⊙ ມະຄອນຫລວງຂອງປະເທດ
— ເຂດແຂວງ	⊙ ທີ່ຕັ້ງໂຮງການແຂວງ
— ທາງຫລວງ	○ ຜູ້ຮຽນ
— ທາງນ້ອຍ	✱ ເດີນເຮືອຍົນ
— ທາງຮີດຟ	

ນາດຕາສ່ວນ ໑/໑ ໒໕໐ ໐໐໐

0 ໑໐໐ ໒໐໐ ໓໐໐ ໔໐໐ ໕໐໐ ໖໐໐ ໗໐໐ ໘໐໐ ໙໐໐ ໑໐໐໐

